

امارت اسلامی افغانستان
وزارت امور داخله
معینیت مبارزه علیه مواد مخدر
معاونیت ملکی
ریاست سروی و تحلیل مواد مخدر

گزارش سروی قریه جات از کشت
کوکنار سال ۱۴۰۲ هـ ش

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَعَالِيَهُ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيد المرسلين وعلى آله واصحابه اجمعين

بسم الله الرحمن الرحيم

فرمان عالیقدر امیر المؤمنین حفظه الله در مورد ممنوعیت کشت کوکنار و هر گونه مواد نشه آور

به اساس فرمان عالیقدر امیر المؤمنین به تمام هموطنان خبر داده می شود که از تاریخ صدور این فرمان، کشت کوکنار در تمام کشور به گونه مطلق منع است و هیچ کس پس از این نمی تواند برای کشت این بوته تلاش نمایند.

اگر خدای نخواستہ کسی تخلف کرد، کشت او از بین برده می شود و با متخلفین از روی شریعت اسلامی برخورد صورت می گیرد.

همچنان در سراسر کشور استعمال و انتقال، خرید و فروش، تجارت، واردات و صادرات و کارخانه های تولید هر گونه مواد نشه آور مثلاً: شراب، هیروئین، شیشه، تابلیت که، چرس و غیره، به گونه جدی منع است.

تعمیل این فرمان لازمی است، اگر هر کسی تخلف کند از سوی ادارات عدلی و قضایی تعقیب و مجازات می شود.

والسلام

مقام رهبری امارت اسلامی

شماره فرمان:(۳۱)

تاریخ: ۱۴۴۳/۹/۴.....

از مقام محترم رهبری وزارت امور داخله و رهبری معینیت مبارزه علیه مواد مخدر که در تمام مراحل این سروی با ریاست سروی و تحلیل مواد مخدر توجه و کمک همه جانبه نموده است.

از والیان، قوماندانان امنیه، مدیران مبارزه علیه مواد مخدر و سایر مسؤولین محترم محلی ۳۴ ولایت کشور که در تأمین امنیت و کار ساحوی سروی متذکره سعی و تلاش همه جانبه را انجام داده و خوشبختانه در تطبیق سروی کدام مشکل امنیتی رخ نداده و امور این سروی از لحاظ زمانی، تخنیکی و امنیتی به وجه احسن آن انجام پذیرفت.

از کارمندان آمریت های سروی ساحوی، تحلیل ارقام و معلومات جغرافیایی ریاست سروی و تحلیل مواد مخدر که در تطبیق، نظارت و درج معلومات در بانک اطلاعات، بررسی و تصحیح ارقام، ترتیب نقشه ها، ترتیب جداول محاسبوی، ساخت گراف ها، تحلیل ارقام و ترتیب گزارش تحلیلی سروی مقدماتی و قریه جات از کشت کوکنار بسیار کوشش نموده اند.

یاد داشت

منبع ارقام این گزارش ریاست سروی و تحلیل مواد مخدر می باشد، هر سوال در مورد این گزارش از جانب ریاست سروی و تحلیل مواد مخدر پاسخ داده خواهد شد؛ زیرا تمام اسناد و مدارک در بانک معلوماتی نزد این ریاست به طور مستند موجود است.

پیام لوی پاسوال الحاج ملا عبدالحق آخند همکار معین مبارزه علیه مواد مخدر:.....	۱
مقدمه	۲
یافته های کلیدی.....	۳
روش کاری	۴
بخش اول: کشت کوکنار وعوامل تأثیر گذار بر افزایش و کاهش آن	۶
۱-۱ کشت کوکنار به سطح افغانستان در سال ۱۴۰۲ ه ش	۷
۲-۱ شرح خلاصه کشت کوکنار به سطح زون ها	۹
۱-۲-۱ زون جنوب.....	۹
۲-۲-۱ زون شمالشرق.....	۹
۳-۲-۱ زون شمال	۹
۴-۲-۱ زون غرب	۹
۵-۲-۱ زون شرق	۹
۶-۲-۱ زون مرکز	۹
۹-۱ توزیع پول پیشکی برای کشت کوکنار.....	۱۴
۱۰-۱ نظر سنجی در مورد زرع نباتات مشروع و غیر مشروع خانواده ها	۱۴
۱۱-۱ مصارف فی جریب کشت کوکنار به افغانی	۱۵
۱۲-۱ مصارف فی جریب زمین کشت گندم به افغانی	۱۵
۱۳-۱ چگونگی روند کمک های بخش زراعت، باغداری ومالداری برای دهاقین	۱۶
۱۴-۱ مقایسه اوسط قیمت تریاک و محصولات مشروع به سطح کشور	۱۷
۱۵-۱ تدویر برنامه های منع کشت کوکنار در قریه جات	۱۸
بخش دوم: اعتیاد به مواد مخدر وعوامل آن	۲۰
۱-۲ اعتیاد به مواد مخدر	۲۱
۲-۲ عوامل اعتیاد به مواد مخدر	۲۱
الف) عوامل اجتماعی	۲۱
ب) عوامل خانوادگی	۲۱
ج) رفاه اقتصادی توام با بیکاری	۲۱
د) رفاه اقتصادی	۲۱
۳-۲ وضعیت صحتی معتادین مواد مخدر	۲۲
بخش سوم: مسائل اجتماعی قریه جات	۲۴
۱-۳ وضعیت اجتماعی خانواده های روستایی	۲۵
۲-۳ آمار فقر، بی سر پرست ها و معتادین مواد مخدر	۲۵
۳-۳ آمار بخش صحتی در قریه جات	۲۵
۴-۳ وضعیت امنیتی قریه جات نسبت به سال گذشته ونظام قبلی	۲۵
بخش چهارم: مسائل اقتصادی قریه جات	۲۸
۱-۴ چشمه های عایداتی خانواداتی روستایی کشور	۲۹
۲-۴ مقایسه حاصلات فی هکتار کشت کوکنار و گندم	۳۱
۳-۴ مالدارى	۳۳
پیشنهادات	۳۴
نتیجه گیری	۳۵

جدول (۱) ارقام کشت کوکنار سال ۱۴۰۲ ه ش به تفکیک شش زون و ولایت های کشور.....	۸
جدول (۲) توزیع و عدم توزیع پول پیشکی برای کشت کوکنار.....	۱۴
جدول (۳) فیصدی مصارف مراحل کشت گندم.....	۱۶
جدول (۴) قیمت مقایسوی تریاک و زعفران.....	۱۷
جدول (۵) عوامل عدم کشت کوکنار از دید دهاقین که کوکنار کشت نکرده اند.....	۱۷
جدول (۶) منابع عایداتی خانواده های روستایی کشور.....	۲۹
جدول (۷) اوسط حاصل دهی فی هکتار کشت گندم و کوکنار به سطح زون های کشور طی سال ۱۴۰۲ ه ش.....	۳۱
جدول (۸) پیشنهادات دهاقین قریه جات افغانستان.....	۳۴

شکل (۱) گراف فیصدی کشت کوکنار سال ۱۴۰۲ ه ش به سطح ولایات افغانستان.....	۱۰
شکل (۲) تأثیرات فرمان اول و دوم امارت اسلامی افغانستان بر روند کشت کوکنار به هکتار در سال های (۲۰۰۱ و ۲۰۲۳) میلادی.....	۱۰
شکل (۳) تأثیرات فرمان اول و دوم امارت اسلامی افغانستان بر روند تولید تریاک در سال های (۲۰۰۱ و ۲۰۲۳) میلادی.....	۱۱
شکل (۴) عوامل کشت کردن کوکنار از دید زارعین که کوکنار می کارند.....	۱۳
شکل (۵) اولویت بندی مصارف زارعین کوکنار.....	۱۳
شکل (۶) فیصدی باغداری، کشت نباتات مشروع و غیر مشروع به سطح قریه جات کشور.....	۱۴
شکل (۷) فیصدی مصارف هر مرحله کشت کوکنار.....	۱۵
۱-۱۲ مصارف فی جریب زمین کشت گندم به افغانی.....	۱۵
جدول (۳) فیصدی مصارف مراحل کشت گندم.....	۱۶
شکل (۸) آمار دهاقین مستفید شونده از کمک های بخش زراعت، باغداری و مالرداری.....	۱۶
شکل (۹) فیصدی تطبیق برنامه های منع کشت کوکنار.....	۱۸
شکل (۱۰) نقش مراجع آگاهی دهنده برای مردم.....	۱۸
شکل (۱۱) فیصدی استفاده کنندگان از انواع مواد مخدر.....	۲۲
شکل (۱۲) آمار بخش تعلیمی در قریه جات.....	۲۶
شکل (۱۳) اوسط عاید سرانه خانواده های روستایی کشور.....	۳۰
شکل (۱۴) مقایسه مزد روزانه کارگران مزرعه های کوکنار و نباتات مشروع.....	۳۰
شکل (۱۵) مقایسه عاید فی هکتار کشت کوکنار و کشت گندم به سطح کشور.....	۳۱
نقشه (۲) حاصلات فی هکتار کشت گندم و کشت کوکنار به سطح زون های کشور، به کیلو گرام.....	۳۲
شکل (۱۶) فیصدی ارقام بخش مالرداری.....	۳۳
نقشه (۱) کشت کوکنار به سطح ولایت های افغانستان به (هکتار).....	۱۲
نقشه (۲) حاصلات فی هکتار کشت گندم و کشت کوکنار به سطح زون های کشور، به کیلو گرام.....	۳۲

پیام نوری پاسوال الحاج ملا عبدالحق آخند همکار معین مبارزه علیه مواد مخدر:

بسم الله الرحمن الرحيم

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ
فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ.

هموطنان گرامی!

طبق ارشادات قرآن مجید و احادیث سرور بشریت محمد مصطفی(ص) هر آنچه‌یکه عقل انسان را زایل نموده و سبب سلب اختیار هوشی و روانی وی گردد مطلقاً حرام است.

پیام عالیقدر امیرالمومنین حفظه الله نیز در این بخش صراحت داشته تا از کشت کوکنار، تولید تریاک، پروسس، قاچاق، خرید و فروش و استفاده مواد مخدر و ورود پیش سازهای کیمیاوی آن به صورت جدی جلوگیری شده و عاملین آن دستگیر و به محاکم امارت اسلامی سپرده شوند. هیچ شخصی در افغانستان حق ندارد تا کار غیر قانونی موادمخدر و مشتقات طبیعی وصنعتی آن را براه انداخته و کسب درآمد نامشروع نماید.

معینیت مبارزه علیه موادمخدر وزارت امور داخله امارت اسلامی افغانستان به عنوان یک نهاد عملیاتی و تخنیکی در عرصه مبارزه علیه این پدیده شوم و دشمن بشریت از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نورزیده و در راستای از بین بردن هر نوع فعالیت در قسمت کشت کوکنار و تجارت نا مشروع موادمخدر اقدامات جدی و عملی خویش را براه انداخته و الحمدلله دست آورد های چشمگیری نصیب این نیرو ها گردیده که انعکاس آن جهانی بوده و این عمل سبب تمجید و سپاس گذاری از امارت اسلامی افغانستان توسط کشور ها و سازمان های که در عرصه مبارزه علیه موادمخدر کار می نمایند، گردیده است.

ما در مورد این دست آورد ها مدیون همکاری مردم عزیز خویش هستیم؛ آنانیکه که لبیک به فرمان امیر خویش نموده و دست از هرنوع کشت نامشروع، تولید و قاچاق موادمخدر کشیده و این افتخار را برای جامعه و نظام حاکم خویش کمایی نموده اند. قسمیکه قبلاً هم اشاره نمودیم معینیت مبارزه علیه موادمخدر در ساختار خویش بخش های تخنیکی را دارا می باشد که فعالیت های تخصصی این بخش ها بر اساس معیار های جهانی بوده و زحمات و تلاش های آنان نتایج ملموسی را به بار آورده است.

در حال حاضر می توانیم از گزارش سروی مقدماتی قریه جات از کشت کوکنار یاد نمایم که میتودلوژی و شیوه جمع آوری اطلاعات آن بر اساس معیارهای تحقیقات جهانی است و ما ثابت می سازیم که فعالیت ها و تلاش های ما برای منطقه و دنیا مفید بوده و به نمایندگی از مردم دنیا در رده اول مبارزه علیه موادمخدر و مشتقات آن قرار داریم.

از جانب دیگر متأسفانه طوریکه مبین است مردم افغانستان دچار مشکلات اقتصادی و فقر می باشند و اکثراً مردم کشت نباتات مولد موادمخدر را از اثر تنگدستی اقتصادی انجام می دهند که این سروی هم مشهود برای گفتار دایمی ما بوده می تواند، پس مردم دنیا، کشورها و سازمان های بین المللی مردم افغانستان و معینیت مبارزه علیه موادمخدر را در این راستا تنها نگذارند و بدور از علایق سیاسی در این عرصه با مردم افغانستان همکاری همه جانبه خویش را در بخش های معیشت بدیل، کشت بدیل و کاهش تقاضا به موادمخدر بصورت اساسی انجام بدهند.

بار دیگر از تمامی نهاد های همکار ملی و بین المللی که در عرصه مبارزه علیه موادمخدر ما را تا حال همکاری می نمایند، خصوصاً از بخش های مربوطه که در طرح و تطبیق این سروی، جمع آوری ارقام، تحلیل، تدوین و نشر این گزارش مهم سهمیم بوده اند اظهار سپاس و قدر دانی می نمایم.

"به امید افغانستان و جهان عاری از موادمخدر"

مقدمه

مواد مخدر از نگاه دینی و علمی کاملاً یک پدیده مضر می باشد که الله متعال از اضرار آن هزار و چهار صد سال قبل برای بشر خیر داده است. به همین اساس امارت اسلامی افغانستان به صفت نظام اسلامی در مورد جلوگیری از کشت کوکنار، تولید تریاک و مبارزه با انواع مواد مخدر نسبت به دولت جمهوریت، به مراتب جدی عمل نموده است. طوریکه مقام عالی رهبری امارت اسلامی افغانستان با صدور فرمانی " کشت کوکنار و چرس، تولید، قاچاق، خرید، فروش و استعمال مواد مخدر را" ممنوع قرار داده و علیه این پدیده مبارزه همه جانبه را اعلام نموده است.

فرمان مقام عالی رهبری امارت اسلامی افغانستان و فیصله های کابینه خود بر مسؤولیت های ادارات ذیربط در امر مبارزه علیه مواد مخدر خصوصاً مسؤولیت های وزارت امور داخله و معینیت مبارزه علیه مواد مخدر افزوده است. ادارات مسؤول مکلف هستند که در راستای تطبیق این فرمان اقدام نموده و از کشت کوکنار به سطح کشور جلوگیری نمایند. بنا بر این باید سروی های ملی غرض بدست آوردن ارقام کشت کوکنار به منظور مقایسه با ارقام سال های قبل، پلان گذاری و اتخاذ تصمیم جدی در راستای ابعاد مختلف مبارزه علیه مواد مخدر مانند " جلوگیری از کشت کوکنار، پلانگذاری محو مزارع کوکنار، جلوگیری از پروسس، تولید، قاچاق و استفاده از انواع مواد مخدر" انجام شود.

سروی کشت کوکنار یکی از مهم ترین سروی ها بوده که از سال ۲۰۰۵ تا سال ۲۰۱۸ توسط وزارت اسبق مبارزه علیه مواد مخدر با همکاری دفتر مبارزه علیه مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد (UNODC) انجام می شد؛ اما با فروپاشی جمهوریت و آغاز دوباره حاکمیت امارت اسلامی افغانستان بر علاوه "سروی قریه جات از کشت کوکنار" سایر سروی های مرتبط به مواد مخدر نیز توسط معینیت مبارزه علیه مواد مخدر امارت اسلامی افغانستان از طریق ریاست سروی و تحلیل مواد مخدر با ظرفیت های مسلکی و تخنیکی داخلی این ریاست، مستقلاً انجام میشود. این سروی برخلاف گذشته که در تمام ولایت ها و ولسوالی ها به گونه دقیق بنا بر دلایل گوناگون انجام نمی گردید؛ اما سروی سال ۱۴۰۲ هـ ش در ۳۴ ولایت، ۳۵۸ ولسوالی و ۱۷۹۵ قریه کشور بدون اندک ترین مشکلات امنیتی و محدودیت ها انجام شده است که در طول بیست سال گذشته شاید بی نقص ترین سروی ساحوی باشد.

سروی مقدماتی و قریه جات از کشت کوکنار که به هدف یافتن ارقام دقیق از وضعیت و ساحات تحت کشت کوکنار در افغانستان صورت گرفته است با سه قشر اساسی جامعه که شامل ملک های قریه جات، ملا امامان مساجد، دهاقین که کوکنار کشت کرده و دهاقین که کوکنار کشت نکرده اند، مصاحبه صورت گرفته است. همچنان در این گزارش نکات کلیدی مانند: مجموع ساحات تحت کشت کوکنار در افغانستان، ولایت های عاری از کشت کوکنار، دلایل کشت وعدم کشت کوکنار، برنامه های آگاهی عامه در ارتباط به اضرار مواد مخدر، وابستگی اقتصادی دهاقین به کشت کوکنار، مقایسه عاید سرانه خانواده های که کوکنار می کارند با خانواده های که کوکنار نمی کارند، وابستگی اقتصادی زارعین به کشت مشروع و مالدار و در اخیر پیشنهادات مردم و دهاقین جهت کشت بدیل و سایر مسائل مرتبط به سطح افغانستان ارائه شده است.

یافته های کلیدی

یافته های کلیدی سروی قریه جات از کشت کوکنار سال 1402 ه.ش			
بخش ها	شماره	موضوع	نتایج
بخش اول کشت کوکنار	1	کشت کوکنار به سطح افغانستان	14712 هکتار
	2	کاهش کشت کوکنار در مقایسه به سال 1401 ه.ش	94%)
	3	عوامل کشت کردن کوکنار	به خاطر کسب مفاد 58 (%)
			فقر و تنگدستی 36 (%)
	4	عوامل کشت نکردن کوکنار	حاصل دهی آسان 6 (%)
			پابندی به شریعت اسلامی و فرمان امیر المومنین حفظه الله 88 (%)
			اضرار اجتماعی تریاک خصوصاً (اعتیاد) 6 (%)
	5	فیصدی تدویر برنامه های آگاهی دهی از منع کشت کوکنار و اضرار مواد مخدر	کمبود آب، زمین پول و احساس خطر از آفات طبیعی 4 (%)
			حاصل کوکنار زیادتیر به نفع دیگران تمام می شود 2 (%)
			71 (%)
			بیشترین نقش در تدویر برنامه های منع کشت کوکنار از طریق مساجد
			46 (%)
			غذا، مصارف صبحی، پرداخت قرضه ها و مصارف تعلیمی 95 (%)
توزیع پول پیشکی به منظور کشت کوکنار			
8	9	فیصدی کشت کوکنار وچرس در مقایسه به سایر نباتات مشروع	کشت کوکنار 4.1 (%) کشت چرس 0.7 (%)
10	اوسط مصارف فی جریب کشت کوکنار به افغانی	13446	
11	اوسط مصارف فی جریب کشت گندم به افغانی	2375	
12	زارعین مستفید شونده از کمک های بخش زراعت و مالداري	24 (%)	
13	زارعین غیر مستفید شونده از کمک های بخش زراعت و مالداري	76 (%)	
بخش دوم اعتیاد	14	فیصدی استفاده از انواع مواد مخدر در بین معتادین مواد مخدر	چرس 56 (%)
			تریاک، چرس ومشروب الکولی 21 (%)
			هیروئین یا مورفین 10 (%)
			شیشه 8 (%)
	15	وضعیت صبحی معتادین مواد مخدر	شیشه،هیروئین و تابلیت K 3 (%)
			تابلیت K 1 (%)
			متوسط 35 (%)
			خوب 22 (%)
16	17	وضعیت صبحی معتادین مواد مخدر	خراب 38 (%)
17			بسیار خراب 5 (%)
18			75 (%)
بخش سوم مسائل اجتماعی	19	تحکیم اتحاد در بین باشندگان قریه جات	75 (%)
	20	رضایت مردم از وضعیت امنیتی قریه جات نسبت به سال گذشته و نظام گذشته	98 (%)
	21	تعداد فقرا	34 (%)
	22	تعداد بیوه ها	2 (%)
	23	تعداد یتیمان	5 (%)
	24	مراکز فعال صبحی در قریه جات	25 (%)
	25	دسترسی به کلینک صبحی خارج از قریه	69 (%)
	26	موجودیت داکتران زن در قریه جات	32 (%)
	27	دسترسی اطفال به مکتب و مدرسه	49 (%)
بخش چهارم مسائل اقتصادی	عواید خانواده های روستایی افغانستان به پول افغانی		
	28	حد اوسط مزد روزانه در بخش زراعتی (به غیر از تریاک)	363
	29	حد اوسط مزد بخش غیر زراعتی (مثلاً ساختن خانه و سرک)	389
	30	حد اوسط مزد در خیشاوه تریاک	414
	31	حد اوسط مزد در نیشتر زدن/جمع آوری حاصلات تریاک	501
	32	عاید سرانه خانواده های که کوکنار می کارند	151
	33	عاید سرانه خانواده های که کوکنار نمی کارند	58
	34	اوسط عاید فی هکتار کشت کوکنار	1099041
35	اوسط حاصل فی هکتار کشت گندم	147445	

روش کاری

- ❖ پلان گذاری و ترتیب طرح سروی متذکره با در نظر داشت شرایط عینی ساحوی و مالی کشور.
- ❖ هماهنگی و تدویر جلسات متعدد قبل از آغاز سروی متذکره با والیان و قوماندانان امنیه ولایت ها جهت راه اندازی بهتر و مثمر این سروی.
- ❖ استخدام سرویر ها در زون های کشور مطابق به پلان.
- ❖ آموزش سرویران در زون های مختلف توسط تیم تکنیکی مرکزی.
- ❖ راه اندازی سروی با انجام مصاحبه ها با ملک های قریه جات، ملا امامان مساجد و زارعین که کوکنار می کارند و زارعین که کوکنار نمی کارند.
- ❖ نظارت از جریان کار ساحوی در زمان تطبیق سروی، توسط تیم های مؤظف.
- ❖ جمع آوری سوالنامه های خانه پری شده در مراکز زون ها غرض بررسی، اصلاح و ارسال آن به مرکز.
- ❖ بررسی و اصلاح دوباره سوالنامه ها در مرکز، توسط تیم مؤظف مرکزی.
- ❖ دیتا انتری و یا بانک نمودن اطلاعات جمع آوری شده در دیتابیس مرکزی.
- ❖ بررسی و اصلاح دوباره معلومات داخل دیتابیس غرض حصول اطمینان از بانک اطلاعات.
- ❖ ساخت جداول معلوماتی، ترتیب نمودار ها و گراف ها، سنجش فیصدی و مقایسه ارقام با ارقام قبلی.
- ❖ تخمین حاصلات تریاک و نباتات مشروع به اساس اوسط حاصلات فی هکتار کشت کوکنار و نباتات مشروع از زون های کشور.
- ❖ تخمین عواید تریاک و نباتات مشروع به اساس اوسط قیمت ها و حاصلات تریاک و نباتات مشروع از زون های کشور.
- ❖ ترتیب گزارش تحلیلی بر مبنای نتایج حاصل شده از ارقام سروی.

۱-۱ کشت کوکنار به سطح افغانستان در سال ۱۴۰۲ ه.ش

به اساس ارقام سروی قریه جات از کشت کوکنار در سال ۱۴۰۲ ه.ش مجموعاً موازی (۱۴۷۱۲) هکتار کشت کوکنار به سطح افغانستان صورت گرفته است، این کشت مربوط به ۳۳ ولایت (کندهار، هلمند، دایکندی، زابل، ارزگان، بدخشان، تخار، کندز، سرپل، بغلان، فاریاب، جوزجان، سمنگان، بلخ، بادغیس، غور، فراه، نیمروز، هرات، ننگرهار، لغمان، کنر، نورستان، کابل، کاپیسا، بامیان، پکتیکا، غزنی، پروان، لوگر، پکتیا، خوست و میدان وردک) بجز ولایت پنجشیر می باشد.

به اساس ارقام این سروی صرف ۴,۳٪ خانواده های که با آنها مصاحبه انجام شده است، کوکنار کشت نموده اند. کشت کوکنار در مقایسه به گزارش تأیید نشده دفتر UNODC در سال ۱۴۰۱ ه.ش که موازی (۲۳۳۰۰۰) هکتار زمین بود، ۹۴٪ به سطح کشور در سال ۱۴۰۲ ه.ش کاهش یافته است.

آمار محو مزارع کوکنار در سال ۱۴۰۲ ه.ش موازی (۱۲۰۰۰) هکتار زمین تخمین شده است، به این اساس دهاقین صرف از (۲۷۱۲) هکتار زمین های تحت کشت کوکنار شان قادر به حاصل گیری شده اند.

به اساس نتایج این سروی حاصل فی هکتار زمین کشت کوکنار در سال ۱۴۰۲ ه.ش (۴۶,۷) کیلو گرام تریاک میباشد که در نتیجه میتوان گفت: تولید مجموعی تریاک افغانستان در این سال به ۱۲۶,۷ متریک تُن میرسد.

ارزش مجموعی حاصل تریاک در افغانستان به اساس اوسط قیمت تریاک از ماه حمل تا عقرب سال ۱۴۰۲ ه.ش (۲۰۲۳) میلادی که ۳۵۷ دالر امریکایی تخمین گردیده است، به (۴۷۴۹۳۹۰۰) دالر امریکایی بالغ میگردد.

جدول (۱) ارقام کشت کوکنار سال ۱۴۰۲ هـ ش به تفکیک شش زون و ولایت های کشور

نتایج سروی قریه جات از کشت کوکنار سال ۱۴۰۲ هـ ش					
زون	شماره	ولایت	کشت کوکنار به هکتار	کشت کوکنار به جریب	فیصدی هر ولایت
زون جنوب	1	کندهار	5426	27130	90.6%
	2	هلمند	399.4	1997	6.7%
	3	دایکندي	98.2	491	1.6%
	4	زابل	45.2	226	0.8%
	5	ارزگان	20	100	0.3%
مجموع			5989	29944	100%
زون شمالشرق	6	بدخشان	2934.2	14671	79%
	7	تخار	776.4	3882	20.9%
	8	کنډز	3.2	16	0.1%
مجموع			3714	18569	100%
زون شمال	9	سرپل	2514.6	12573	85.9%
	10	بغلان	145	725	5%
	11	فاریاب	85.8	429	2.9%
	12	جوزجان	78.4	392	2.7%
	13	سمنگان	73	365	2.5%
	14	بلخ	28.8	144	1%
	مجموع			2926	14628
زون غرب	15	بادغیس	1076.6	5383	92.9%
	16	غور	66	330	5.7%
	17	فراه	6.3	31.5	0.54%
	18	نیمروز	6	30	0.5%
	19	هرات	3.4	17	0.3%
مجموع			1158	5792	100%
زون شرق	20	ننگرهار	464.2	2321	73.7%
	21	لغمان	113.3	567	18%
	22	کنړها	50.4	252	8%
	23	نورستان	2	10	0.3%
مجموع			630	3150	100%
زون مرکز	24	کابل	134.8	674	45.5%
	25	کاپیسا	107.7	538.3	36.4%
	26	بامیان	18.6	93	6.3%
	27	پکتیکا	11	55	3.7%
	28	غزنی	7	35	2.4%
	29	پروان	4	20	1.4%
	30	لوگر	4	20	1.4%
	31	پکتیا	4	20	1.4%
	32	خوست	3	15	1.01%
	33	میدان وردک	2	10	0.7%
	34	پنجشیر	0	0	0%
	مجموع			296.1	1480
میزان عمومی به سطح افغانستان			14712	73562	

۲-۱ شرح خلاصه کشت کوکنار به سطح زون ها

۱-۲-۱ زون جنوب

به اساس جدول فوق زون جنوب کشور در سال ۱۴۰۲ ه.ش دارای بیشترین کشت کوکنار نسبت به سایر زون ها بوده است که آمار آن به موازی ۵۹۸۹ هکتار میرسد. در این زون ولایت کندهار با ۵۴۲۶ هکتار کشت کوکنار ۹۰.۶٪ مجموع کشت کوکنار زون جنوب را تشکیل میدهد. ولایت های هلمند، زابل، دایکندی و ارزگان صرف ۹.۴٪ کشت کوکنار این زون را به خود اختصاص داده است.

۱-۲-۲ زون شمالشرق

در این زون موازی ۳۷۱۴ هکتار زمین کوکنار کشت گردیده است که ۷۹٪ ساحات کشت کوکنار را ولایت بدخشان تشکیل داده است و ۲۱٪ متباقی مربوط ولایت های تخار و کندز می باشد.

۱-۲-۳ زون شمال

در زون شمال ولایت سرپل به تنهایی ۸۵.۹٪ زمین های تحت کشت کوکنار این زون را به خود اختصاص داده است و ۱۴.۱٪ متباقی زمین های تحت کشت کوکنار مربوط ولایت های بغلان، فاریاب، جوزجان، سمنگان و بلخ می باشد.

۱-۲-۴ زون غرب

در این زون بیشترین کشت کوکنار در ولایت بادغیس متمرکز بوده که با رقم ۱۰۷۶.۶ هکتار زمین ۹۲.۹٪ کشت را به سطح زون تشکیل می دهد. متباقی ۴ ولایت تنها ۷.۱٪ کشت کوکنار را دارا می باشند.

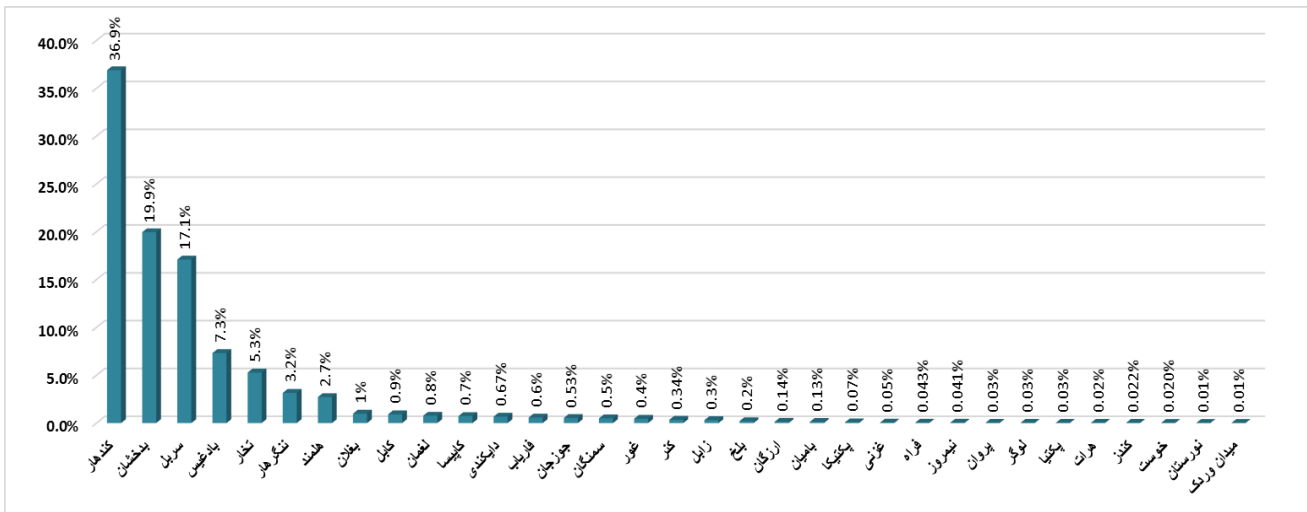
۱-۲-۵ زون شرق

در این زون جمعاً در ۶۳۰ هکتار زمین کشت کوکنار صورت گرفته است که ولایت ننگرهار به تنهایی ۷۳.۷٪ کشت کوکنار و ولایت های لغمان، کنر و نورستان ۲۶.۳٪ کشت کوکنار این زون را به خود اختصاص داده اند.

۱-۲-۶ زون مرکز

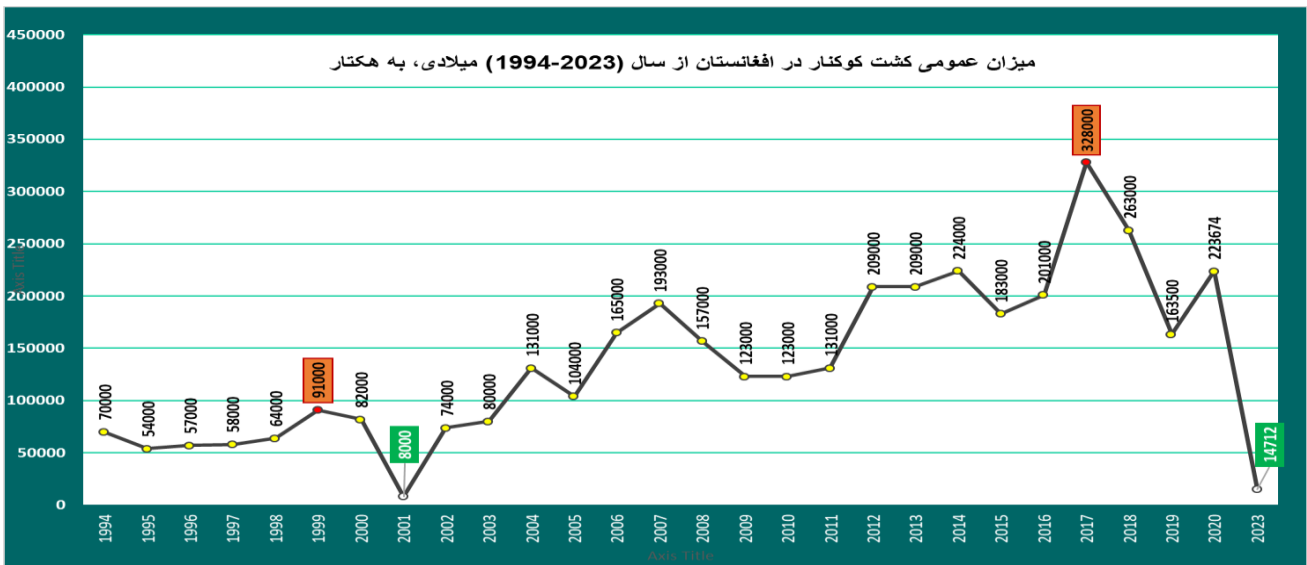
ارقام کشت کوکنار این زون ۲۹۶.۱ هکتار زمین را احتوا نموده است که ۴۵.۵٪ آن تنها به ولایت کابل تعلق می گیرد به تعقیب آن ولایت کاپیسا، بامیان، پکتیکا، غزنی، پروان، لوگر، پکتیا، خوست و میدان وردک به ترتیب (۳۶.۴٪، ۶.۳٪، ۷.۳٪، ۲.۴٪، ۱.۴٪، ۱.۴٪، ۱.۴٪، ۱.۰۱٪ و ۰.۷٪) کشت را به سطح زون احتوا می نماید.

شکل (۱) گراف فیصدی کشت کوکنار سال ۱۴۰۲ هـ ش به سطح ولایات افغانستان

شکل فوق نشان می دهد که ولایت کندهار از لحاظ فیصدی کشت کوکنار در سال ۱۴۰۲ هـ ش در صدر جدول قرار دارد، به تعقیب آن ولایت های (بدخشان، سرپل، بادغیس، تخار، ننگرهار و هلمند نسبت به سایر ولایات کشت کوکنار بیشتر داشته است. متباقی ولایات ارقام اندک کشت کوکنار را داشته اند.

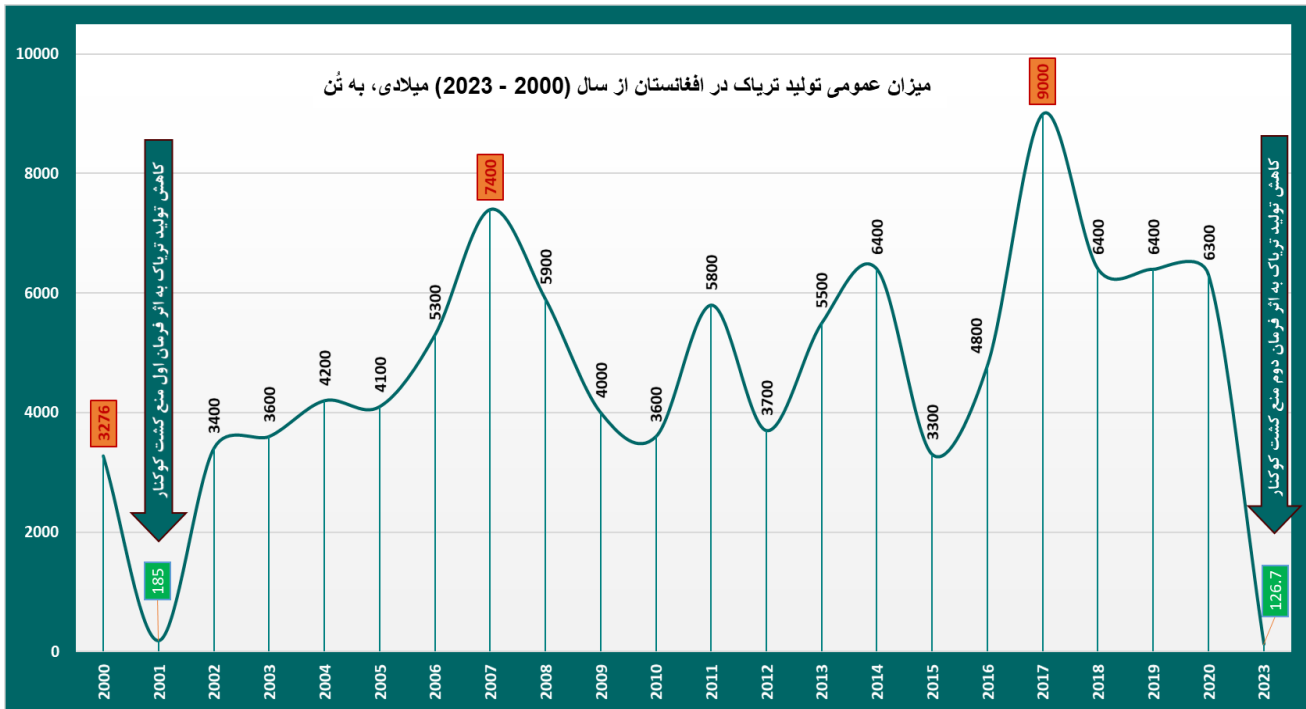
شکل (۲) تأثیرات فرمان اول و دوم امارت اسلامی افغانستان بر روند کشت کوکنار در سال های (۲۰۲۳ و ۲۰۰۱) میلادی

فرمان اول منع کشت کوکنار امارت اسلامی افغانستان که در دور اول پیروزی و تأسیس امارت اسلامی افغانستان، صادر شد، کشت کوکنار را که بین سال های ۱۹۹۴-۲۰۰۰م در نوسان بوده و در سال ۱۹۹۹ با موازی ۹۱۰۰۰ هکتار زمین به اوج خود رسیده بود، توانست در سال ۲۰۰۱م تا حد ۸۰۰۰ هکتار کاهش دهد. این کاهش در سطح کشت کوکنار در مقایسه به سال ۱۹۹۹ میلادی ۹۱٪ به سطح کشور بود.

فرمان دوم منع کشت کوکنار امارت اسلامی افغانستان که بعد از پیروزی دور دوم، در مورد منع کشت کوکنار و خرید، فروش، استفاده، صادر، وارد و انتقال مواد مخدر در ماه اپریل سال ۲۰۲۲ میلادی صادر گردید، کشت کوکنار را که متأسفانه بین سال های ۲۰۰۲-۲۰۲۰ میلادی با وجود هزینه های گزاف که در طول ۲۰ سال برای مبارزه با مواد مخدر صورت گرفته بود، سیر صعودی داشت و در سال ۲۰۱۷م به ۳۲۸۰۰۰ هکتار رسیده بود، توانست در سال ۲۰۲۳ تا حد ۱۴۷۱۲ هکتار به سطح کشور کاهش دهد. این کاهش چشمگیر در سطح کشت کوکنار که ۹۶٪ را در مقایسه به اوج کشت کوکنار سال ۲۰۱۷م نشان می دهد، یک دست آورد بزرگ امارت اسلامی برای مردم افغانستان می باشد؛ زیرا گسترش کشت کوکنار طی ۲۰ سال با دلایل گوناگون، اعتبار افغانستان را نزد جامعه جهانی خدشه دار ساخته بود.

شکل (۳) تأثیرات فرمان اول و دوم امارت اسلامی افغانستان بر روند تولید تریاک در سال های (۲۰۰۱ و ۲۰۲۳) میلادی

فرمان اول امارت اسلامی افغانستان منجر به کاهش تولید تریاک از ۳۲۷۶ تن در سال ۲۰۰۰ به ۱۸۵ تن در سال ۲۰۰۱ میلادی گردید که این کاهش در تولید تریاک ۹۴٪ به سطح کشور را نشان می داد.

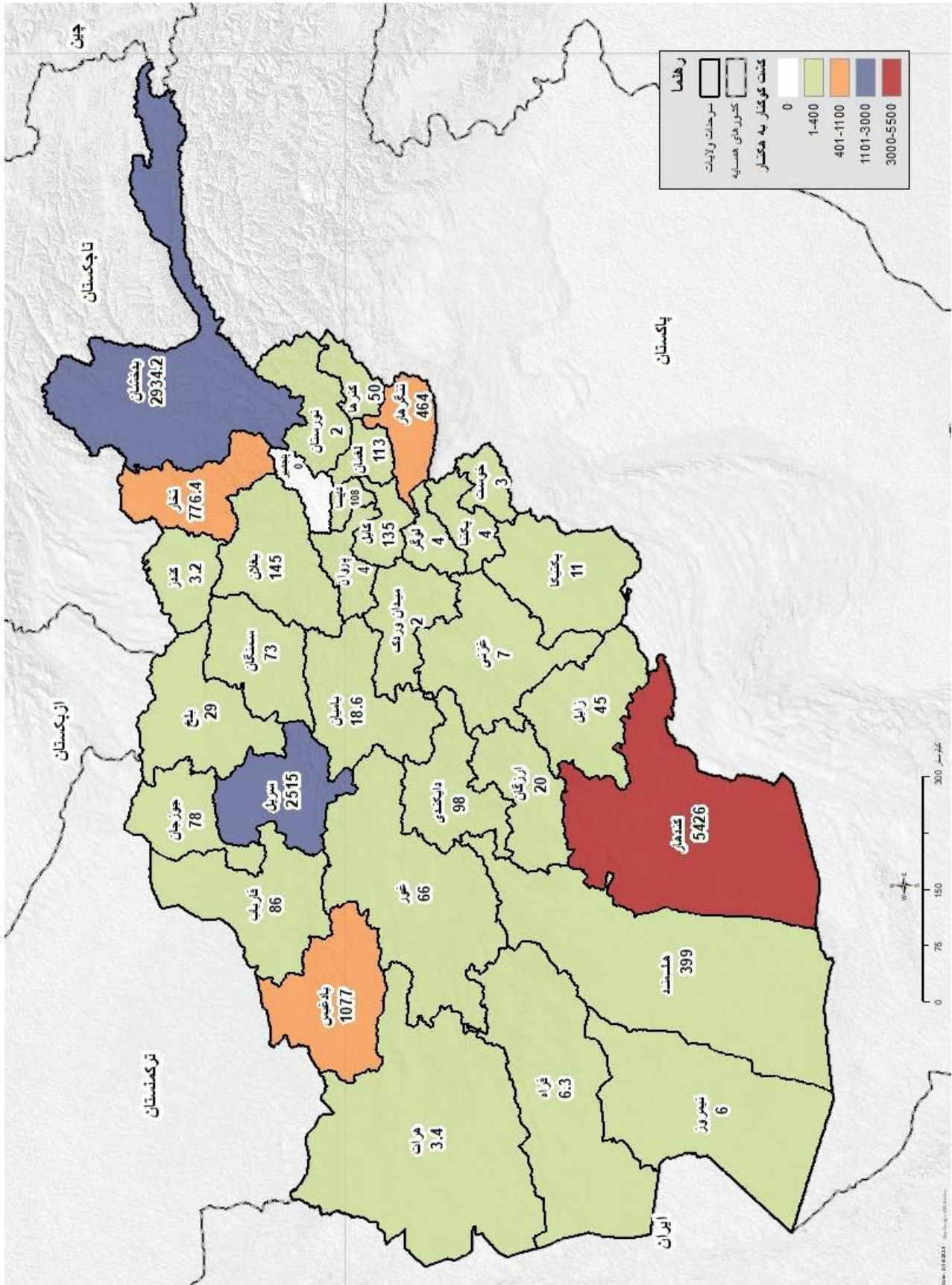
متأسفانه از شروع سال ۲۰۰۲ میلادی با روی کار آمدن دولت موقت دوباره کشت کوکنار و تولید تریاک به سرعت گسترش یافت.

تولید تریاک بین سال های (۲۰۰۲-۲۰۱۷) میلادی دوبار اوج گرفت؛ که بار اول در سال ۲۰۰۷ با ۷۴۰۰ تن و بار دوم در سال ۲۰۱۷ با ۹۰۰۰ تن به سطح کشور بود. از همین جا بود که افغانستان بیشترین تریاک و هیروئین جهان را تأمین می کرد.

با روی کار آمدن دوباره امارت اسلامی افغانستان و صدور فرمان دوم منع کشت کوکنار، در نتیجه تولید تریاک در سال ۲۰۲۳ میلادی به پائین ترین سطح خود که ۱۲۶٫۷ تن است رسید. این کاهش نسبت به سال ۲۰۱۷ میلادی که نقطه اوج تولید تریاک به سطح افغانستان را نشان می داد، ۹۸٫۶٪ می باشد.

به این اساس گفته می توانیم که افغانستان از لحاظ تولید تریاک به نقطه صفری بسیار نزدیک است و مردم افغانستان این دست آورد و دست آورد های در بخش جمع آوری و تداوی معتادین مواد مخدر و همچنان کشف و ضبط انواع مواد مخدر را شاهد می باشند.

نقشه (۱) کشت کوکنار به سطح ولایت های افغانستان به (هکتار)

شکل (۴) عوامل کشت کردن کوکنار از دید زارعین که کوکنار می کارند

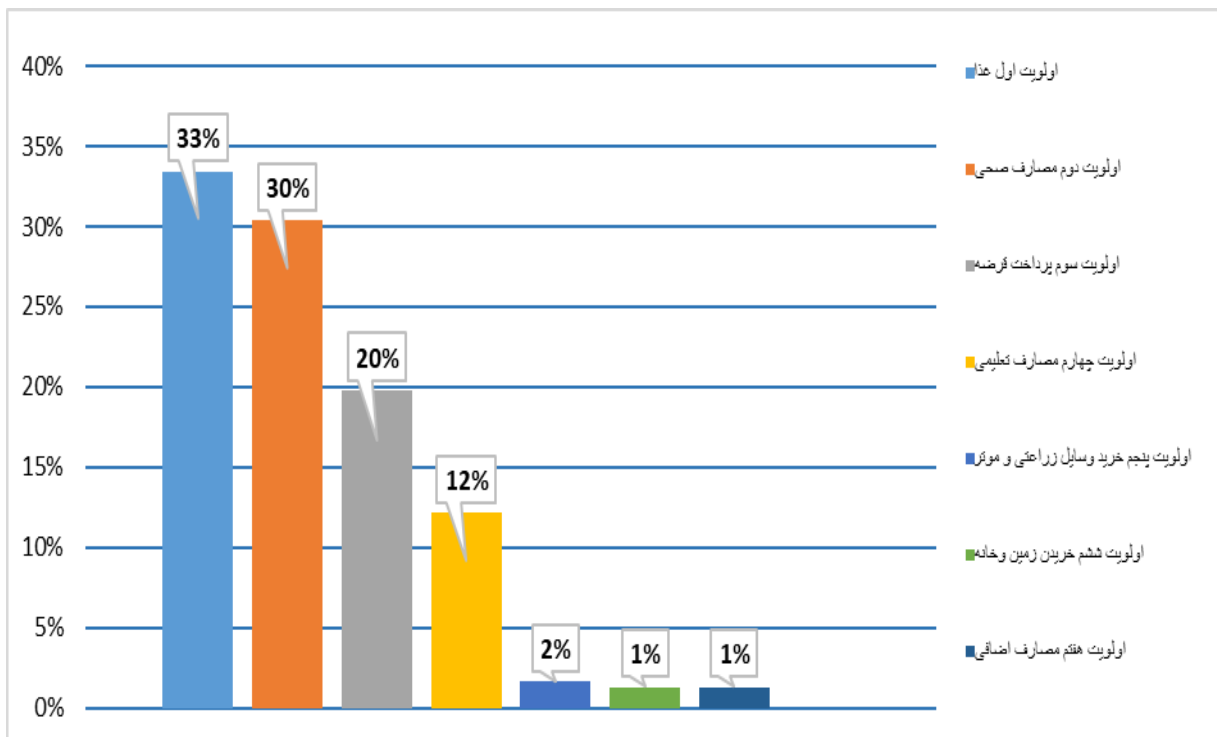

به اساس ارقامی که از نتیجه مصاحبه با کشت کنندگان کوکنار به سطح قریه جات افغانستان به دست آمده است، ۵۸٪ کشت کوکنار دلایل اقتصادی داشته و دهاقین به منظور کسب درآمد بیشتر، به کشت کوکنار مبادرت ورزیده اند. به تعقیب آن فقر و تنگدستی و وضعیت اقتصادی نامناسب نیز یکی از عوامل مهم و قابل توجه بوده که دهاقین به خاطر تأمین نفقه فامیل خویش مجبور میشوند تا کوکنار بکارند.

با در نظر داشت تحلیل ما با دسته اول که به منظور کسب درآمد بیشتر به کشت کوکنار مبادرت می ورزند، تنها راه جلوگیری از آن تنفیذ قانون می باشد. اما با دسته دوم از دهاقین که از فقر و تنگدستی به خاطر تأمین ضرورت های روز مره فامیل خویش به کشت کوکنار رو می آورند، آنها در پهلوی تنفیذ قانون به کمک اقتصادی دولت نیاز دارند تا راه بدیلی برای رفع نیاز های اولیه شان مانند غذا و مصارف صحتی هموار گردد.

از آماري که از این سروی به دست آمده است نشان می دهد که ۹۵٪ عواید تریاک در چهار اولویت اصلی دهاقین که ضرورت های اولیه هر خانواده را تشکیل میدهد، به مصرف می رسد و بیشترین آن در بخش غذا و مصارف صحتی می باشد.

شکل (۵) اولویت بندی مصارف زارعین کوکنار

۹-۱ توزیع پول پیشکی برای کشت کوکنار

یکی از مشوق های که در طول سال های متمادی برای کشت کوکنار در افغانستان استفاده می شد و میتواند یکی از عوامل کشت کوکنار باشد، توزیع پول پیشکی از طرف افراد ذینفع، برای زارعین بوده؛ بنا بر این در این سروی طی یک سوال جدا گانه این پرسش مطرح شده است که ۱۴٪ زارعین از توزیع پول پیشکی و متباقی ۸۶٪ از عدم توزیع پول پیشکی سخن گفته اند.

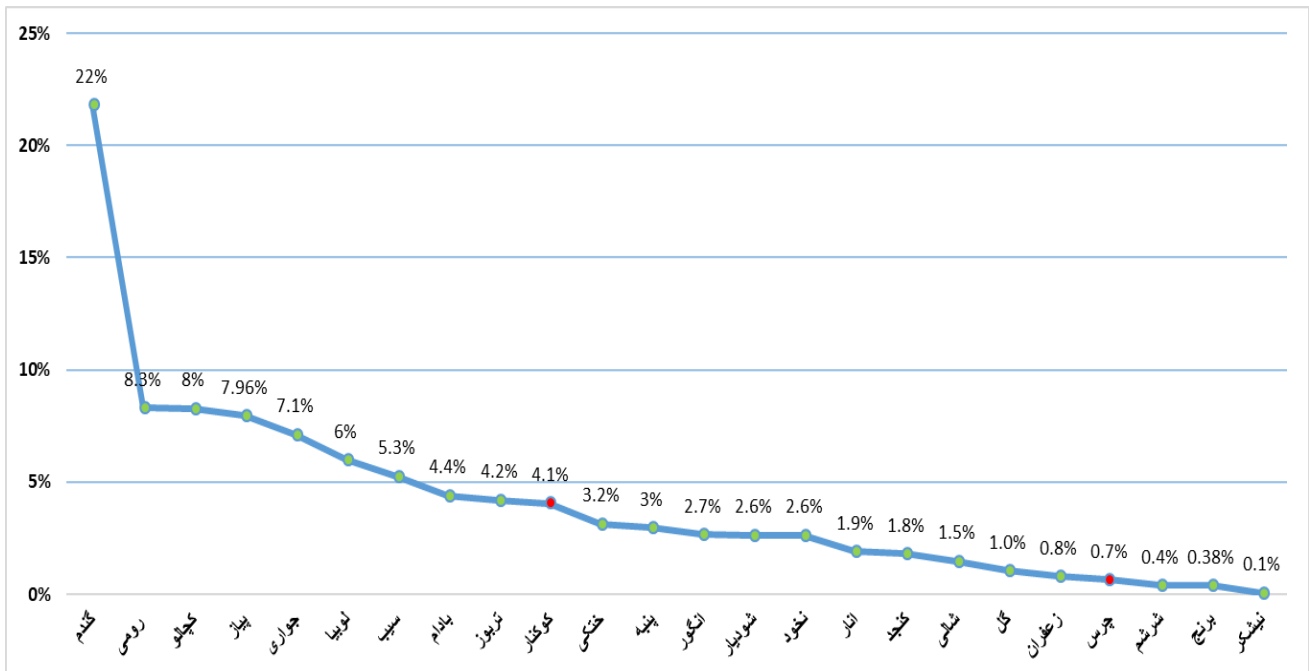
جدول (۲) توزیع و عدم توزیع پول پیشکی برای کشت کوکنار

گزینه ها	تعداد	فیصدی
بلی	193	14%
نه	1206	86%
مجموع	1399	100%

۱۰-۱ نظر سنجی در مورد زرع نباتات مشروع و غیر مشروع خانواده ها

منظور از طرح سوال فوق این است که بتوانیم فیصدی کشت کوکنار و چرس را از میان سایر نباتات قانونی به دست آوریم. در حقیقت این یکی از روش های دیگر به منظور سنجش فیصدی سطح کشت کوکنار و چرس می باشد.

شکل (۶) فیصدی باغداری، کشت نباتات مشروع و غیر مشروع به سطح قریه جات کشور

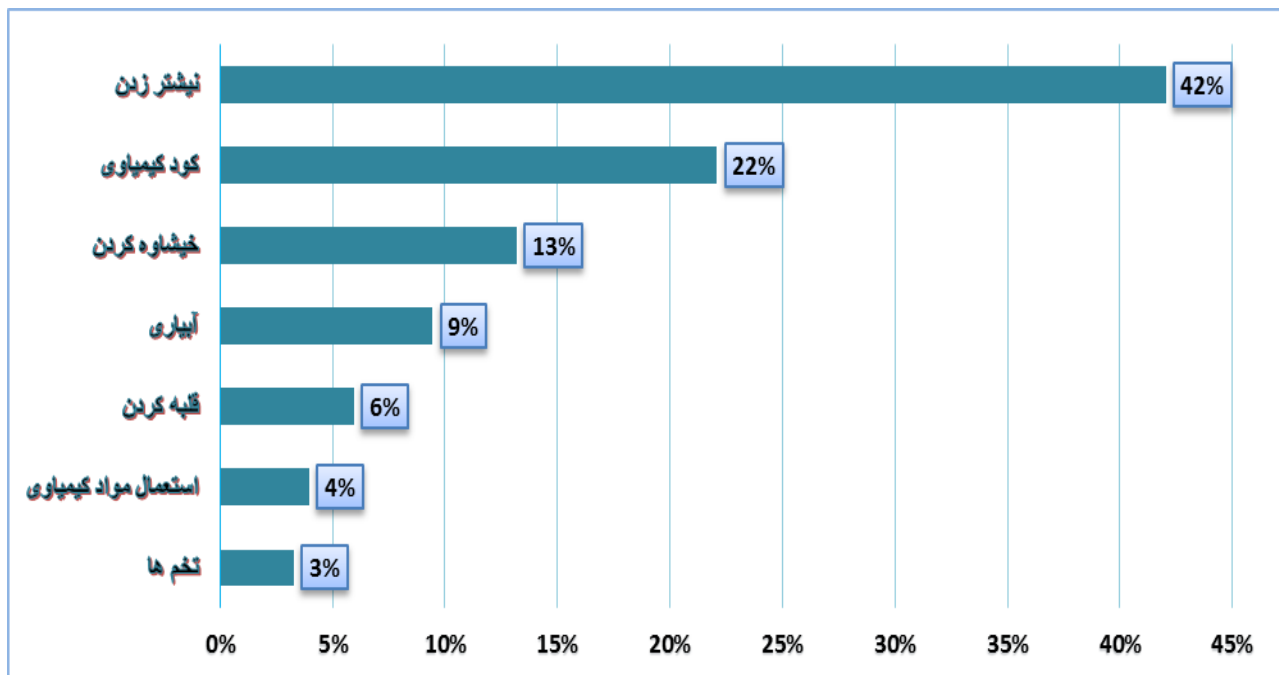
شکل فوق نمایانگر ۴.۱٪ کشت کوکنار و ۰.۷٪ کشت چرس در بین سایر نباتات می باشد. این آمار از تعداد (۹۶۴۳) پاسخ به سطح افغانستان به دست آمده است و یک رقم تخمینی می باشد.

۱-۱۱ مصارف فی جریب کشت کوکنار به افغانی

منظور از طرح این سوال بدست آوردن هزینه فی جریب کشت کوکنار می باشد. این نظر سنجی تنها مربوط به زارعین می باشد که کوکنار کشت نموده اند.

بر پایه ارقامی که از این سروی به دست آمده است هر دهقان در هر جریب زمین که کوکنار می کارند به طور اوسط (۱۳۴۴۶) افغانی هزینه می کنند. این مصارف در هفت مرحله صورت می گیرد که بیشترین آن در مرحله نیشتر زدن و جمع آوری حاصلات کوکنار بوده و کمترین آن را خریداری تخم کوکنار تشکیل می دهد که در شکل ذیل نشان داده شده است.

شکل (۷) فیصدی مصارف هر مرحله کشت کوکنار

۱-۱۲ مصارف فی جریب زمین کشت گندم به افغانی

در این بخش مجموع مصارف (۳۵۰۷۰,۷) جریب زمین های تحت کشت گندم که از طریق دهاقین قریه جات افغانستان به دست آمده است بالغ به (۸۳۳۰۷۸۰,۵) افغانی میگردد.

به این اساس هر دهقان در هر جریب زمین که گندم می کارند به طور اوسط (۲۳۷۵) افغانی هزینه می کنند.

این مصارف در هشت مرحله صورت می گیرد که بیشترین آن در درو کردن و جمع آوری حاصلات گندم می باشد.

بر مبنای نتایج به دست آمده، اوسط مصارف فی جریب کشت کوکنار که (۱۳۴۴۶) افغانی تخمین گردیده است، در مقایسه به اوسط مصارف فی جریب زمین کشت گندم ۵,۷ برابر است. بنا بر این کشت کوکنار برای دهاقین پُر هزینه تر تمام می شود.

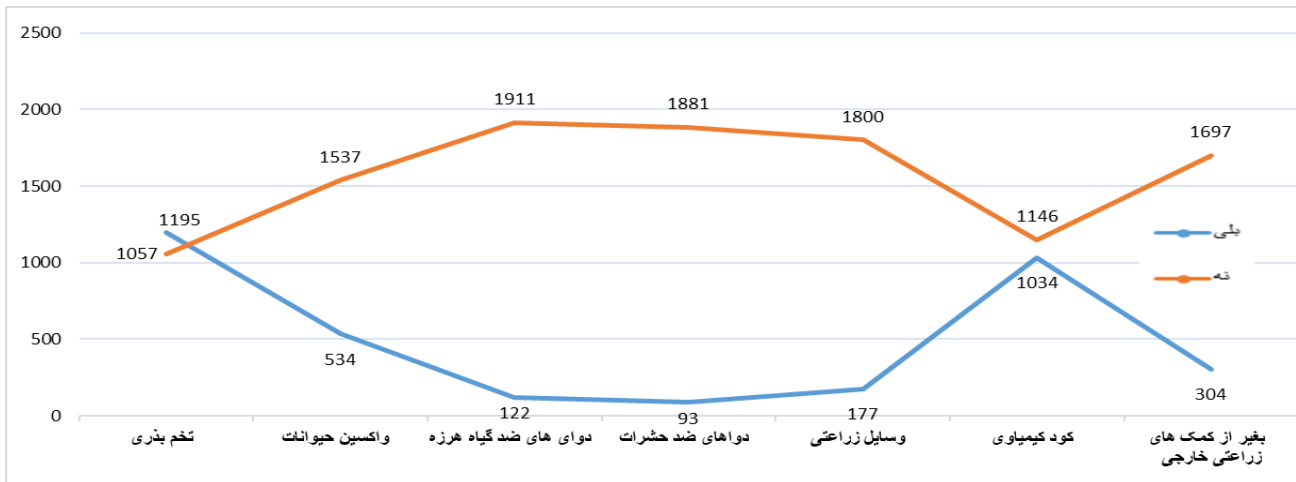
جدول (۳) فیصدی مصارف مراحل کشت گندم

اوسط مصارف فی جریب کشت گندم به سطح افغانستان		
فیصدی مصارف	مقدار مصارف به افغانی	انواع مصارف
30%	25151445	درو کردن
19%	15904566	استعمال ادویه
14%	11593340	خپشاهه
13%	10876125	آبیاری
11%	8814710	کود کیمیاوی
8%	6641499	ماشین تریشل
3%	2712560	تخم ها
2%	1613930	قلبه نمودن
100%	83308175	مجموع
2375		مصارف فی جریب کشت گندم به افغانی

۱۳-۱ چگونگی روند کمک های بخش زراعت، باغداری و مالداری برای دهاقین

در جوامع روستایی افغانستان که کتله عظیمی از نفوس این کشور زندگی می کنند، عموماً پیشه شان زراعت، مالداری و باغداری بوده که از محصولات و پیداوار دویخش ذکر شده امرار معیشت می نمایند. زندگی روستایی در افغانستان از لحاظ اقتصادی دارای فراز و نشیب های متعددی می باشد، عوامل مختلف میتواند بالای اقتصاد خانواده ها تأثیر نماید. مثلاً: خشکسالی، افزایش نفوس، مهاجرت و غیره. بنابراین خانواده های روستایی افغانستان در بخش های زراعت، مالداری و باغداری به کمک های بلاعوض ضرورت دارند تا جلو فقر روز افزون و مهاجرت های که ریشه در فقر دارد گرفته شود.

شکل (۸) آمار دهاقین مستفید شونده از کمک های بخش زراعت، باغداری و مالداری

شکل فوق نشان می دهد که تنها تعداد زارعین مستفید شونده از کمک های تخم بذری نسبت به زارعین غیر مستفید شونده زیاد تر است، در سایر بخشها برای خانواده های زمین دار کمک های اندک صورت گرفته است. مثلاً در بخش واکسین حیوانات از مجموع (۲۰۷۱) نفر زارعین با ۵۳۴ نفر آنها کمک صورت گرفته است و ۱۵۳۷ نفر کمک دریافت نکرده اند، در بخش دوای های ضد گیاهان هرزه از مجموع (۲۰۳۳) نفر زارعین با ۱۲۲ نفر آنها کمک صورت گرفته است و ۱۹۱۱ نفر کمک دریافت نکرده اند، در بخش ادویه ضد حشرات از مجموع (۱۹۷۴) نفر دهاقین با ۹۳ نفر آنها کمک صورت گرفته است و ۱۸۸۱ نفر کمک دریافت نکرده اند، در بخش وسایل زراعتی از مجموع (۱۹۷۷) نفر دهاقین با ۱۷۷ نفر آنها کمک صورت گرفته است و ۱۸۰۰ نفر آنها کمک دریافت نکرده اند، در بخش کود کیمیاوی از مجموع (۲۱۸۰) نفر زارعین با ۱۰۳۴ نفر آنها کمک صورت گرفته است و ۱۱۴۶ نفر کمک دریافت نکرده اند و در بخش کمک های نهاد های داخلی از مجموع (۲۰۰۱) نفر زارعین صرف با ۳۰۴ نفر کمک صورت گرفته است و ۱۶۹۷ نفر کمک دریافت نکرده اند.

به عبارت دیگر در مجموع ۲۴٪ پاسخ ها توزیع کمک های زراعت، مالداري و باغداری برای دهاقین را تائید می نماید و ۷۶٪ نتایج برعدم اخذ کمک های بخش های ذکر شده از طریق نهاد های کمک کننده برای دهاقین دلالت دارد.

۱-۱۴ مقایسه اوسط قیمت تریاک و محصولات مشروع به سطح کشور

در این بخش گزارش، قیمت فی کیلو گرام تریاک تازه و خشک در سال ۱۴۰۲ ه.ش مطابق به سال (۲۰۲۳) میلادی با قیمت نباتات مشروع مانند گندم، پنبه، برنج و زعفران مقایسه گردیده است.

اوسط قیمت فی کیلو گرام سایر نباتات مشروع (گندم، پنبه و برنج وطنی) که به ترتیب (۰.۴ دالر، ۲.۱ دالر و ۰.۸ دالر) امریکایی می باشد، قابل مقایسه با اوسط قیمت تریاک نمی باشد، از این میان تنها زعفران که اوسط قیمت فی کیلو گرام آن از ماه (حمل تا عقرب) سال ۱۴۰۲ ه.ش، ۸۶۶ دالر امریکایی تخمین گردیده است، با قیمت تریاک قابل مقایسه می باشد.

جدول (۴) قیمت مقایسوی تریاک و زعفران

مقایسه قیمت فی کیلو گرام زعفران با قیمت فی کیلو گرام انواع تریاک	اوسط قیمت فی کیلو گرام تریاک و زعفران در سال ۱۴۰۲ ه.ش (۲۰۲۳ میلادی) به دالر امریکایی			
2.6	866	اوسط قیمت فی کیلو گرام زعفران	332	اوسط قیمت فی کیلو گرام تریاک خشک بالای مزرعه
2.5			345	اوسط قیمت فی کیلو گرام تریاک خشک در سطح تاجران
3.8			231	اوسط قیمت فی کیلو گرام تریاک تازه بالای مزرعه
3.6			238	اوسط قیمت فی کیلو گرام تریاک تازه در سطح تاجران

از جدول بالا به این نتیجه میرسیم که قیمت زعفران تقریباً چهار برابر قیمت تریاک تازه و دو و نیم برابر قیمت تریاک خشک می باشد. بنا بر این زعفران میتواند جایگزین مناسب کشت کوکنار در مناطقی که این گیاه توافق با محیط داشته و رشد می نماید، قرار گیرد. ولایت هرات دارای بهترین زعفران به سطح افغانستان می باشد، از همین جا است که زعفران یک قلم عمده صادراتی کشور به شمار میرود و در تمام ممالک دور و نزدیک از لحاظ کیفیت عالی نام و آوازه بلند دارد.

جدول (۵) عوامل عدم کشت کوکنار از دید دهاقین که کوکنار کشت نکرده اند

فیصدی	تعداد دهاقین	دلایل کشت نکردن کوکنار
88%	1681	به اساس پابندی به شریعت اسلامی و فرمان امیر المومنین حفظه الله کشت کوکنار حرام است
6%	109	به خاطر ضرر اجتماعی آن بالاخص "اعتیاد"
4%	77	به خاطر کمبود آب، زمین، پول و همچنان خطر آفات طبیعی
2%	39	به خاطری که کشت کوکنار زحمت زیاد دارد و مفاد آن بیشتر به نفع دیگر افراد تمام می شود
0.2%	3	به خاطری که کشت کوکنار دوباره تخریب می گردد
100%	1909	مجموع

به اساس معلومات جدول فوق یگانه عاملی را که ۸۸٪ از دهاقین مبنی بر عدم کشت کوکنار یاد آوری نموده اند، پابندی به احکام شریعت اسلامی و فرمان امیر المومنین حفظه الله می باشد. اضرار اجتماعی کشت کوکنار، کمبود منابع (آب، زمین و پول) و زحمتی را که کشت کوکنار در مراحل مختلف دارد جمعاً ۱۲٪ عوامل عدم کشت کوکنار را احتوا می نماید که از لحاظ فیصدی بسیار اندک می باشد.

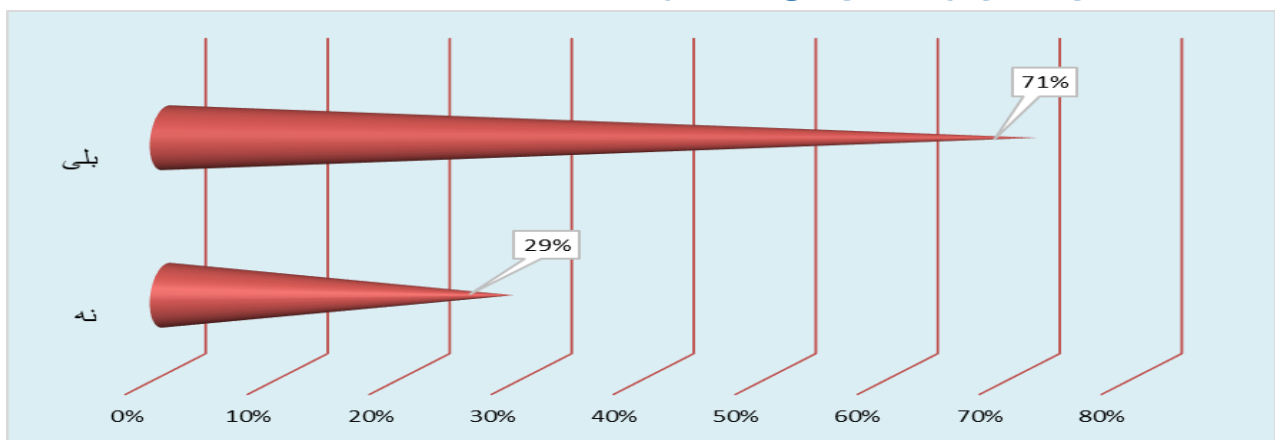
به تحلیل ما عوامل کشت نکردن کوکنار طی سال جاری از جانب دهاقین بیشتر در تقابل قرار نگرفتن با نیرو های بخش تنفیذ قانون (پولیس مبارزه علیه مواد مخدر) و تخریب کشت کوکنار شان می باشد، در حالیکه نظر به ارقام این سروی به عوامل متذکره کمتر اشاره شده است.

۱-۱۵ تدویر برنامه های منع کشت کوکنار در قریه جات

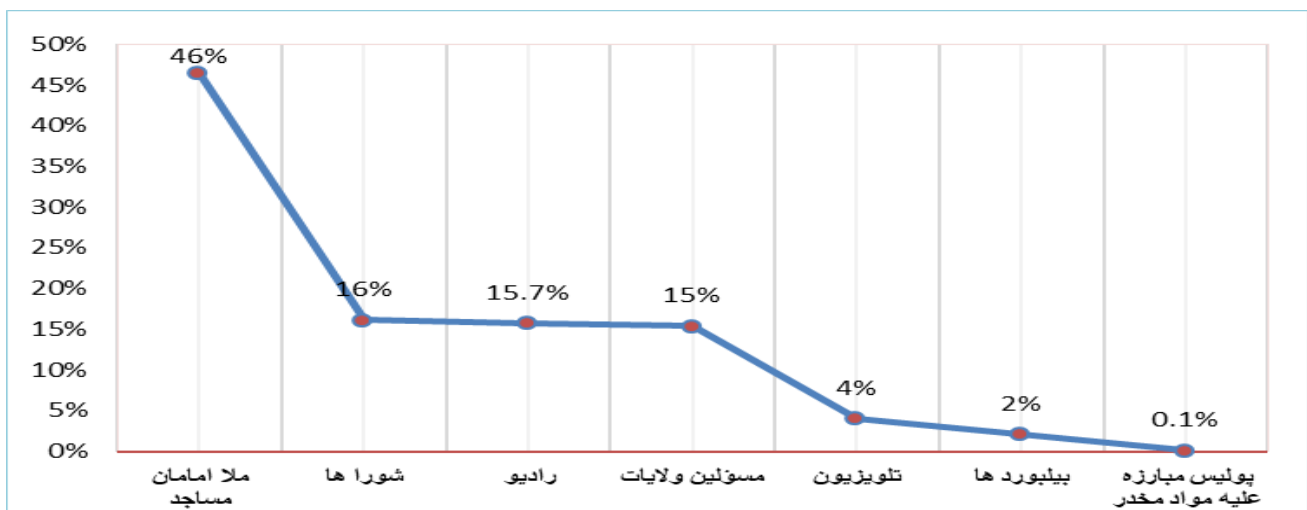
تدویر این برنامه ها به صفت اتمام حجت برای دهاقین می باشد که از طریقه های مختلف انجام می شود. برنامه منع کشت کوکنار یکی از عواملی می باشد که سبب کاهش کشت آن میگردد. در این مورد از تعداد ۱۷۰۰ نفر که با آنها مصاحبه انجام شده است، به تعداد ۱۲۱۵ نفر که ۷۱٪ را تشکیل می دهند، جواب مثبت ارائه نموده و متباقی ۴۸۵ نفر آنها که ۲۹٪ پاسخ دهندگان را در بر می گیرد، از عدم تطبیق برنامه های منع کشت کوکنار یاد آوری نموده اند.

در پهلوی عوامل ذکر شده، توزیع کمک های اقتصادی برای دهاقین خصوصاً در بخش معیشت بدیل و همچنان کمک های که سبب رشد مالداری میگردد، نیز میتواند عوامل دیگری برای جلوگیری از کشت کوکنار باشد.

شکل (۹) فیصدی تطبیق برنامه های منع کشت کوکنار

شکل (۱۰) نقش مراجع آگاهی دهنده برای مردم

برپایه ارقام فوق، ملا امامان مساجد بیشتر مسؤولیت اجتماعی و شرعی شان را در مورد رساندن آگاهی از منع کشت کوکنار برای مردم ادا نموده اند. به تعقیب آن این آگاهی از طریق شوراها، رسانه های صوتی (رادیو)، مسؤولین ولایات، رسانه های تصویری (تلویزیون)، رسانه های چاپی (نصب بیلبوردها) و بالآخره پولیس مبارزه علیه مواد مخدر به سمع مردم رسانیده شده است.

۲-۱ اعتیاد به مواد مخدر

اعتیاد به مواد مخدر نه تنها در افغانستان بلکه در کشور های مختلف جهان یک پدیده است که همپا با سایر مشکلات اجتماعی جوامع انسانی را تحت فشار قرار می دهد. این معضل در کشور های که دسترسی آسان به انواع مواد مخدر وجود دارد بیشتر دامنگیر مردم می گردد؛ طوریکه یک کتله عظیمی از اجتماع در سنین مختلف به دام اعتیاد افتاده و به صفت نیروی غیر فعال اجتماعی بار دوش جامعه میگردند. از سوی دیگر اعتیاد باعث ارتکاب دو جرم اصلی از سوی معتاد (حمل، خرید و فروش مواد مخدر و سرقت برای تهیه آن) میگردد، که هر دو جرم برای دستیابی به مواد مخدر لازم پنداشته میشود.

۲-۲ عوامل اعتیاد به مواد مخدر

اعتیاد به مواد مخدر مانند سایر پدیده های اجتماعی وابسته به عوامل به خصوص خویش می باشد که ذیلاً به آن اشار می گردد:

الف) عوامل اجتماعی

در کنار دسترسی آسان به مواد مخدر، بیکاری نیز به عنوان یک پدیده زمینه رابرای انحرافات اجتماعی به ویژه اعتیاد فراهم می سازد. عوامل دیگری مانند: فقر، اختلالات روحی و روانی، احساس حقارت، اضطراب و تشویش ها، شکست و ناکامی ها نیز سبب اعتیاد افراد به مواد مخدر میشود و این عوامل همه دست به دست هم می دهند تا افراد آسیب پذیر از عوامل فوق، زود تر به دام اعتیاد به مواد مخدر افتاده و در جمع معتادین به مواد مخدر محسوب شوند.

ب) عوامل خانوادگی

نفاق و نا سازگاری در محیط خانواده، سطح پائین سواد والدین، خانواده های بی سرپرست، عدم آگاهی از روش های تربیتی، موجودیت والدین خودکامه و یا سهل انگار و عدم وجود ارتباطات دوستانه و صمیمانه میان والدین و فرزندان از جمله عوامل خانوادگی اعتیاد به مواد مخدر برشمرده می شود.

ج) رفاه اقتصادی توأم با بیکاری

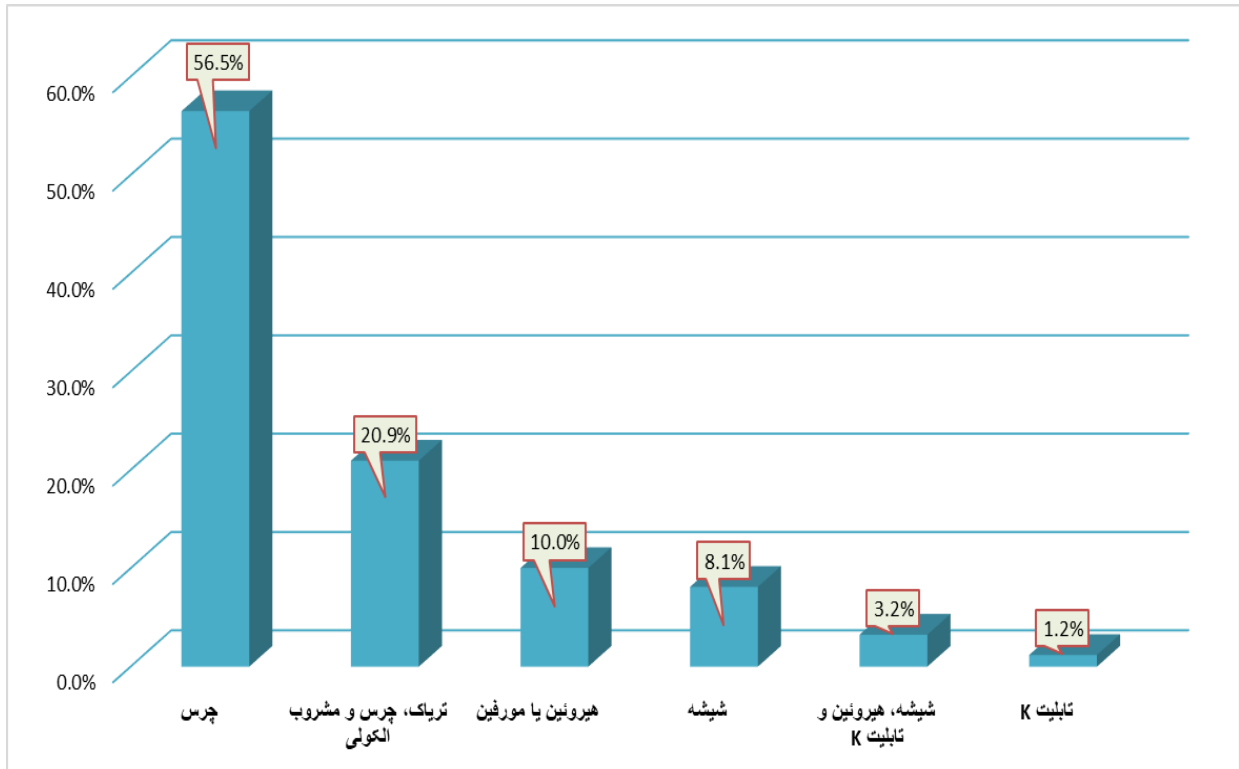
مهاجرت به شهر های بزرگ، اختلافات فرهنگی، تنهایی و عدم حمایت خانواده و بستگان، وضع بد مسکن و محیط زمینه را برای گرایش افراد به اعتیاد فراهم می کند. مصرف مواد مخدر به عنوان پدیده اجتماعی، در جوامع که مصرف آن نه تنها ضد ارزش تلقی نمی شود؛ بلکه جز آداب و سنن جامعه و یا نشان دادن تمدن و وسیله احترام و پذیرایی است، مقاومت برای مصرف مواد مخدر وجود ندارد. از همین جا است که دوستان و یا اطرافیان که به استفاده مواد مخدر عادت دارند، با تشویق فرد او را در معرض خطر مصرف مواد مخدر قرار می دهند.

د) رفاه اقتصادی

در خانواده های که رفاه و درآمد اقتصادی زیاد است، روابط انسانی بر اثر کثرت کار و یا سر گرمی، ضعیف می شود. ضعف روابط انسانی نیز به نوبه خود عامل مساعدی برای کشاندن فرد به مواد مخدر است. بهترین دلیل این مدعا افزایش روزانه فیصدی معتادین در جوامع صنعتی است که بارشد صنعت رابطه مستقیم دارد.

با توجه به مسائل ذکر شده معینیت مبارزه علیه مواد مخدر ارقام معتادین به سطح قریه جات و نوع مواد مخدر را که آنها استفاده می نمایند از طریق این سروی جمع آوری نموده است.

شکل (۱۱) فیصدی استفاده کنندگان از انواع مواد مخدر

در شکل بالا به مشاهده میرسد که ۵۶٫۵٪ معتادین از چرس، ۲۰٫۹٪ از سه نوع مواد مخدر (تریاک، چرس و مشروب الکولی)، ۱۰٪ از هیروئین و مورفین، ۸٫۱٪ از شیشه، ۳٫۲٪ از شیشه، هیروئین و تابلت K و ۱٫۲٪ تنها از تابلت K استفاده می نمایند.

۲-۳ وضعیت صحتی معتادین مواد مخدر

ارقام این بخش نشان میدهد که وضعیت صحتی بیشتر از ۷۰٪ در صد معتادین قریه جات در حد متوسط و خراب توصیف شده و در حدود ۲۲ درصد آنها در وضعیت صحتی خوب بسر می برند و عده اندکی که در حد ۵٪ در صد است در وضعیت بسیار خراب (درجاده ها) روزگار شان را می گذرانند.

از این جا به این نتیجه میرسیم که آمار معتادین که در جاده ها و زیر پل و پلچک ها به وضعیت ناگوار زیست می نمایند، با روی کار آمدن نظام امارت اسلامی افغانستان و تطبیق روند جمع آوری معتادین مواد مخدر، کاهش چشمگیری نموده است. این نکته به عنوان دست آورد مهم امارت اسلامی برای مردم افغانستان تلقی می گردد.

۱-۳ وضعیت اجتماعی خانواده های روستایی

در این بخش از گزارش در مورد آمار فقر، مهاجرت های که ریشه در فقر دارد، تعداد خانواده های که به دلایل مختلف سرپرست فامیل شان را از دست داده اند، تعداد یتیمان، دسترسی مردم به مراکز صحتی، مراکز تعلیمات عصری و دینی و موجودیت داکتران زن در قریه جات می پردازیم. سوالات مرتبط به مسائل فوق در پرسشنامه های این سروی به منظور این مطرح گردیده است که بعضی از گزینه های ذکر شده مثلاً: فقر و بی سواد می تواند عوامل رو آوردن مردم به کشت کوکنار، خرده فروشی مواد مخدر و یا هم اعتیاد به انواع مواد مخدر طبیعی و صنعتی گردد. همچنان در این بخش در مورد چگونگی تحکیم اتحاد و اتفاق بین باشندگان قریه جات و وضعیت امنیتی آنها که در جریان سروی آمار آن جمع آوری شده است، پرداخته خواهد شد.

۲-۳ آمار فقرا، بی سرپرست ها و معتادین مواد مخدر

این ارقام در نتیجه مصاحبه با ۱۷۹۵ نفر از ملک های قریه جات و ملا امامان مساجد به دست آمده است. به این اساس در بین (۶۲۳۵۲۶۹) نفر نفوس قریه جات ۳۴٪ فقرا، ۲٪ بیوه ها، ۵٪ یتیمان و یک تعداد معتادین مواد مخدر می باشند.

۳-۳ آمار بخش صحتی در قریه جات

در این بخش ۲۵٪ قریه جات دارای مراکز صحتی می باشند، ۶۹٪ مردم به مراکز صحتی خارج از قریه جات در مراکز شهر ها و یا ولسوالی ها غرض تداوی اعضای فامیل شان مراجعه می نمایند و تنها ۶٪ مردم بنا بر هر دلیلی از خدمات صحتی محروم اند. در مورد موجودیت داکتران زن ۳۲٪ از مصاحبه شوندگان پاسخ مثبت داده اند و ۶۸٪ متباقی مبنی بر کمبود داکتران بخش انات در قریه جات شان پاسخ داده اند.

۴-۳ وضعیت امنیتی قریه جات نسبت به سال گذشته ونظام قبلی

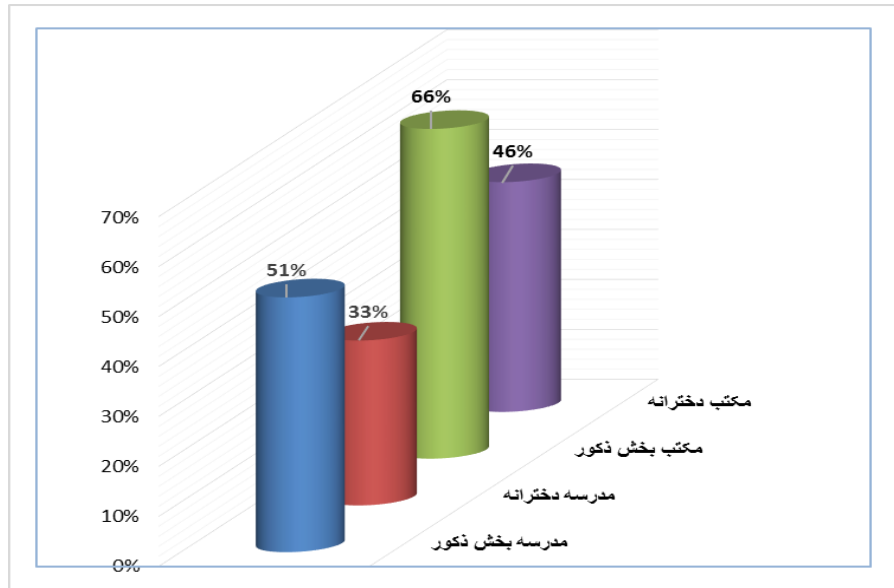
در نظر سنجی که از قریه جات کشور صورت گرفته است ۹۸٪ پاسخ دهندگان از وضعیت امنیتی قریه جات مربوطه رضایت نشان داده اند.

با امینت سر تاسری که اکنون حکم فرما شده است، زمینۀ طرح و تطبیق پروژه های توسعه یی در قریه جات فراهم گردیده است. نهاد های مسؤول می توانند در بخش زراعت و ترویج کشت نباتات مشروع، توزیع تخم های بذری اصلاح شده، اعمار سرد خانه ها غرض جلوگیری از فاسد شدن محصولات دهاقین، ساخت راه های مواصلاتی از روستا ها به مراکز شهر ها و ولسوالی ها به منظور سهولت برای عرضه محصولات باغداری و زراعتی و همچنان توسعه سیستم آبیاری قطره یی و ایجاد سبز خانه ها غرض جلوگیری از مصرف بی رویۀ آب و سایر کمک های ممکن در بخش زراعت، مالداری و باغداری برای زارعین کمک نمایند. تا زمینۀ خود کفایی باشندگان روستایی افغانستان در سکتور مربوطه فراهم گردد.

به تحلیل ما از آن جایی که اکثریت مردم افغانستان کسب و بیشۀ زراعت، مالداری و باغداری دارند، بنا بر این از طریق رشد این سکتور زمینۀ افزایش تولیدات ناخالص داخلی (GDP) فراهم می گردد. این امر به نوبه خود سبب ازدیاد صادرات مازاد اقلام زراعتی به خارج از کشور گردیده و در نهایت کمک می کند که بیلاس تجارت افغانستان از کسر به طرف موازنه برگردد. از همین جا است که افغانستان از طریق رشد این سکتور زود تر به شکوفایی و خود کفایی اقتصادی میرسد.

شکل (۱۲) آمار بخش تعلیمی در قریه جات

به اساس نتایج این سروی، در بخش تعلیمی مردم قریه جات افغانستان دچار کم وکاستی ها می باشند. اگر در این مورد مسؤولین محترم در هماهنگی با وزارت های ذیربط توجه مبذول بدارند، مشکلات مردم از این ناحیه مرفوع گردیده و در آینده جوانان تعلیم یافته و آگاه نه تنها به دام معضلات مواد مخدر نمی افتند؛ بلکه از طریق اندوخته های علمی شان مصدر خدمت به میهن قرار خواهند گرفت.

۴-۱ چشمه های عایداتی خانواده های روستایی کشور

این بخش از گزارش مربوط به منابع عایداتی خانواده ها می باشد که ارقام آن از طریق مصاحبه با زارعین که کوکنار می کارند و زارعین که کوکنار نمی کارند، جمع آوری گردیده است. همچنان روشن خواهد شد که خانواده های روستایی افغانستان برای رفع ضرورت های روزمره خویش با کدام منابع عایداتی وابسته می باشند و تفاوت های عایداتی تعداد زارعین که به کشت کوکنار مبادرت می ورزند با زارعین که کوکنار کشت نمی کنند تا چه اندازه است؟ اگر عایدات کشت کوکنار و چرس از عایدات مشروع دهاقین کم گردد تا چند در صد روی عاید سرانه خانواده ها تأثیر گذار است؟ به این سوال ها در ذیل پاسخ روشن خواهیم داد.

جدول (۶) منابع عایداتی خانواده های روستایی کشور

درآمد خانواده های که کوکنار کشت می کنند			بخش اول
فیصدی	اندازه عاید سالانه به افغانی	منابع درآمد	تعداد خانواده ها
65%	126808939	از فروش تریاک (به شمول تخم تریاک و روغن تخم تریاک)	
19%	36926123	از فروش نباتات مشروع، میوه، گل (به شمول محصولات مانند کاه)	
4%	7939223	مالداری و تولیدات آن مانند تخم مرغ، شیر و غیره	
3%	5439800	کارهای روز مزد و دهقانی	
2.2%	4253000	از فروش چرس	
1.9%	3697800	کارهای روز مزد بغیر از دهقانی	
1.87%	3672000	ارسال و یا حواله پول از خارج	
1.2%	2339900	ماموریت یا معاش وظیفه	
1.1%	2118700	تجارت کوچک یا فروش تولیدات	
0.7%	1350000	از کرایه دادن خانه، موتر و اسباب	
0.8%	1581950	از فروش تولیدات جنگلات	
0.1%	243000	چیزهای دیگر	
100%	196370435	مجموع	
درآمد خانواده های که کوکنار کشت نمی کنند			بخش دوم
فیصدی	اندازه عاید سالانه به افغانی	منابع درآمد	تعداد خانواده ها
52%	95858376	از فروش نباتات مشروع، میوه، گل (به شمول محصولات مانند کاه)	
10%	17971400	کارهای روز مزد و دهقانی	
9%	17220064	مالداری و تولیدات آن مانند تخم مرغ، شیر و غیره	
8%	15631000	ارسال و یا حواله پول از خارج	
6%	10470900	کارهای روز مزد بغیر از دهقانی	
5%	9512500	تجارت کوچک یا فروش تولیدات	
4%	6642600	ماموریت یا معاش وظیفه	
2%	3233300	از فروش تریاک (به شمول تخم تریاک و روغن تخم تریاک)	
1.6%	3018100	از فروش تولیدات جنگلات	
1.13%	2100850	از کرایه دادن خانه، موتر و اسباب	
1.12%	2074500	از فروش چرس	
0.8%	1487600	چیزهای دیگر	
100%	185221190	مجموع	

از معلومات شامل جدول فوق نتایج ذیل بدست می آید:

همانگونه که بیشترین فیصدی عایدات خانواده های که کوکنار میکارند، وابستگی شدید به فروش تریاک، تخم کوکنار و روغن تریاک دارد؛ به همان اندازه عواید خانواده های که کوکنار نمی کارند، وابسته به نباتات مشروع، میوه و گل می باشد.

یا به عبارت دیگر ۶۷٪ عایدات زارعین کوکنار و چرس را، محصول تریاک و چرس تشکیل میدهد و درکنار آن ۳۳٪ عایدات مشروع دارند؛ در حالیکه ۷۲٪ عواید زارعین دسته دوم را فروش محصولات مشروع، کارهای دهقانی غیر از مزرعه کوکنار و مالداري تشکیل داده است و ۲۸٪ متباقی را سایر بخش ها احتوا می نماید.

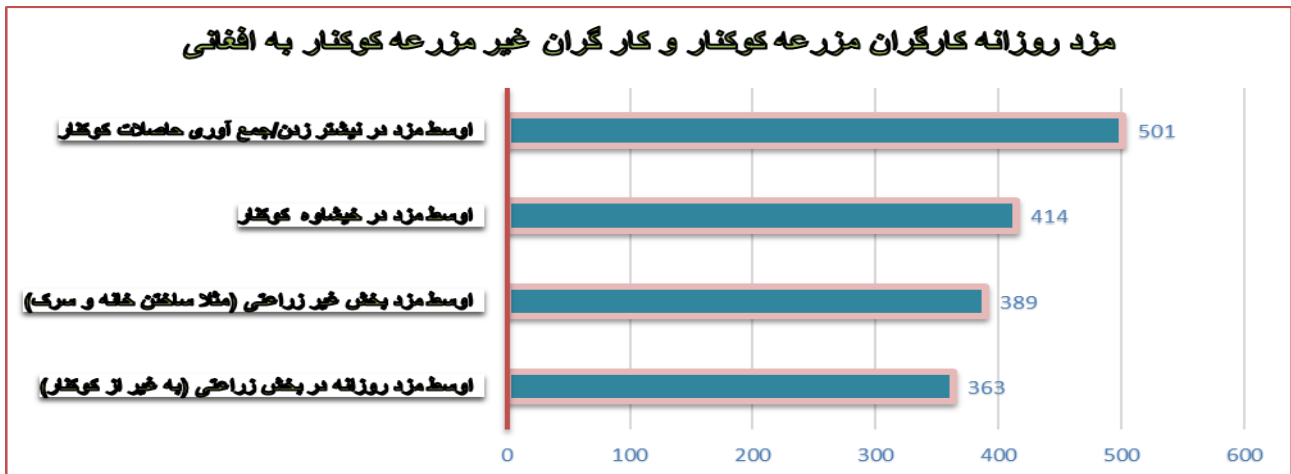
شکل (۱۳) اوسط عاید سرانه خانواده های روستایی کشور

از نگاه عاید سرانه آنده از زارعین که کوکنار می کارند بر زارعین که کوکنار نمی کارند تفوق دارند؛ قسمیکه عاید سرانه زارعین بخش اول ۱۵۱ افغانی در روز در حالیکه از زارعین بخش دوم ۵۸ افغانی در روز می باشد.

لازم به یاد آوری است که در سنجش عاید سرانه تعداد اعضای هر فامیل ۵ نفر در نظر گرفته شده است که این تخمین از داده های گرد آوری شده از قریه جات افغانستان که یک سوال جداگانه در سوالنامه این سروی می باشد، به دست آمده است.

شکل (۱۴) مقایسه مزد روزانه کارگران مزرعه های کوکنار و کارگران غیر مزرعه کوکنار په افغانی

همان گونه که عاید سرانه زارعین که کوکنار می کارند بر عاید سرانه زارعین که کوکنار نمی کارند تفوق داشت، مزد کارگران که در مزرعه کوکنار (خیشاوه نمون، نیشترزدن و جمع آوری حاصلات آن) کار می نمایند، در مقایسه به مزد کارگران که در مزرعه نباتات مشروع و یا بخش های توسعه یی کار می نمایند، افزایش دارد که در شکل بالا نشان داده شده است.

به تحلیل ما تا زمانیکه این تفوق عایداتی زارعین که کوکنار می کارند بر زارعین که کشت مشروع می کنند موجود باشد، مردم به آسانی از کشت کوکنار دست بردار نخواهند شد. زیرا؛ عاید سرانه خانواده های که کوکنار می کارند تقریباً سه برابر عاید سرانه خانواده های که کوکنار کشت نمی کنند. همچنان نظر به افزایش مزد روزانه که برای کارگران مزارع کوکنار پرداخت می گردد، مردم بیشتر در جمله داوطلبان کار در مزرعه کوکنار خواهند بود تا کار در مزارع نباتات مشروع.

۴-۲ مقایسه حاصلات فی هکتار کشت کوکنار و گندم

به اساس معلومات ساحوی در مورد مقایسه حاصلات فی هکتار کشت کوکنار و گندم نکات ذیل به دست آمده است:

نکته اول: حاصلات کشت کوکنار و گندم در هر زون نظر به اقلیم، میزان بارندگی، موجودیت آفات طبیعی و نوعیت خاک های ولایات مربوط به زون ها، از هم متفاوت است؛ طوریکه در زون جنوب کشور از هر هکتار زمین ۷۵ کیلوگرام، در زون مرکز ۶۵ کیلوگرام، در زون شمالشرق ۴۴ کیلوگرام، در زون شرق ۴۱ کیلوگرام، در زون شمال ۳۵ کیلوگرام و در زون غرب ۲۰ کیلوگرام حاصل تریاک به دست می آید. و اوسط عمومی حاصل تریاک به سطح افغانستان ۴۶٫۷ کیلوگرام در فی هکتار می باشد.

نکته دوم: مدت چند سال می شود که سروی حاصلات کوکنار در افغانستان انجام نشده است، در این مدت حاصلات فی هکتار کشت کوکنار به دلیل کار گرفتن دهاقین از تخم های اصلاح شده بذری و یا هم کود های کیمیاوی متفاوت از سال های قبل، افزایش یافته است. اما کیفیت تریاک نسبت به سال های گذشته کم شده است. بنا بر این اکنون مقدار بیشتر تریاک در تولید یک کیلو گرام هیروئین در مقایسه به سال های گذشته برای تولید کنندگان آن، ضرورت است.

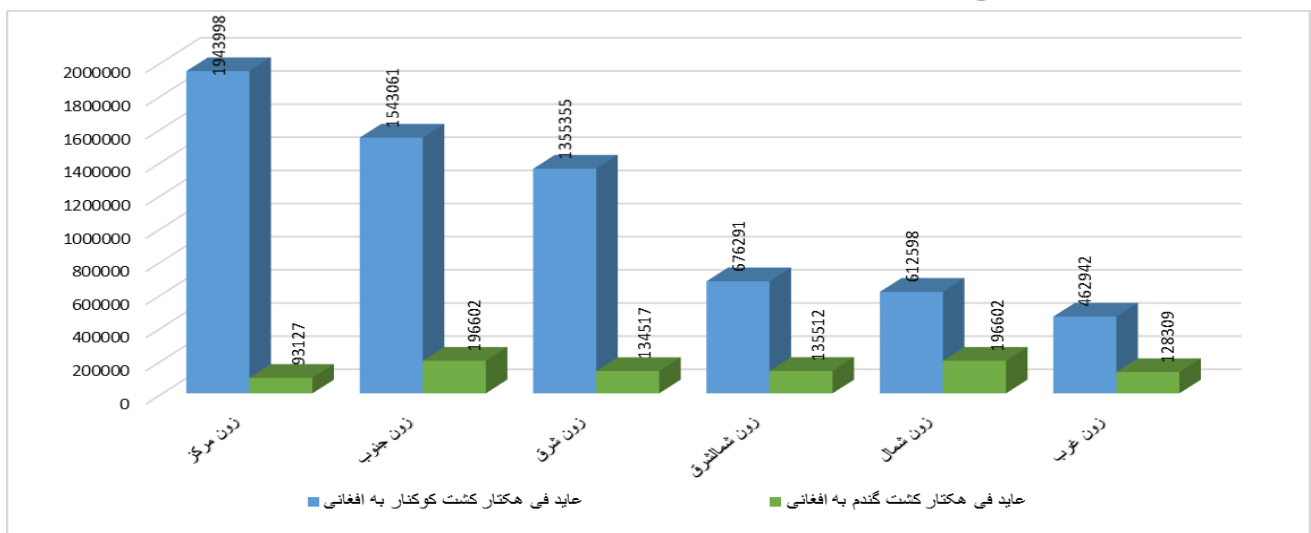
نکته سوم: اگر اوسط حاصلات فی هکتار کشت کوکنار را ثابت در نظر بگیریم، قیمت تریاک به عنوان یک پارامتر مستقل در تغییرات عایدات دهاقین عمل می کند. طوریکه تفاوت قیمت ها از ۴۵۰ دالر فی کیلو گرام در زون شرق تا ۲۰۹ دالر در زون شمالشرق نسبت به دلایل خاص ساحوی تغییر دارد. بنا بر این دهاقین زون شرق از یک هکتار زمین کشت کوکنار شان نسبت به دهاقین شمالشرق بیشتر عاید کسب می نمایند. به همین ترتیب بین زون های دیگر نیز تفاوت های عمده قیمت ها و عایدات تریاک موجود است.

نکته چهارم: بین حاصلات فی هکتار کشت کوکنار و کشت گندم در زون های مختلف، تفاوت قابل ملاحظه موجود است، این تفاوت ها به نوبه خود سبب تغییرات عمده عایداتی برای زارعینی میگردد که از کشت کوکنار منصرف می شوند. بنا بر این تفاوت عایداتی کشت کوکنار و گندم یگانه عاملی است که زمین داران، کشت کوکنار را بر کشت گندم ترجیح می دهند.

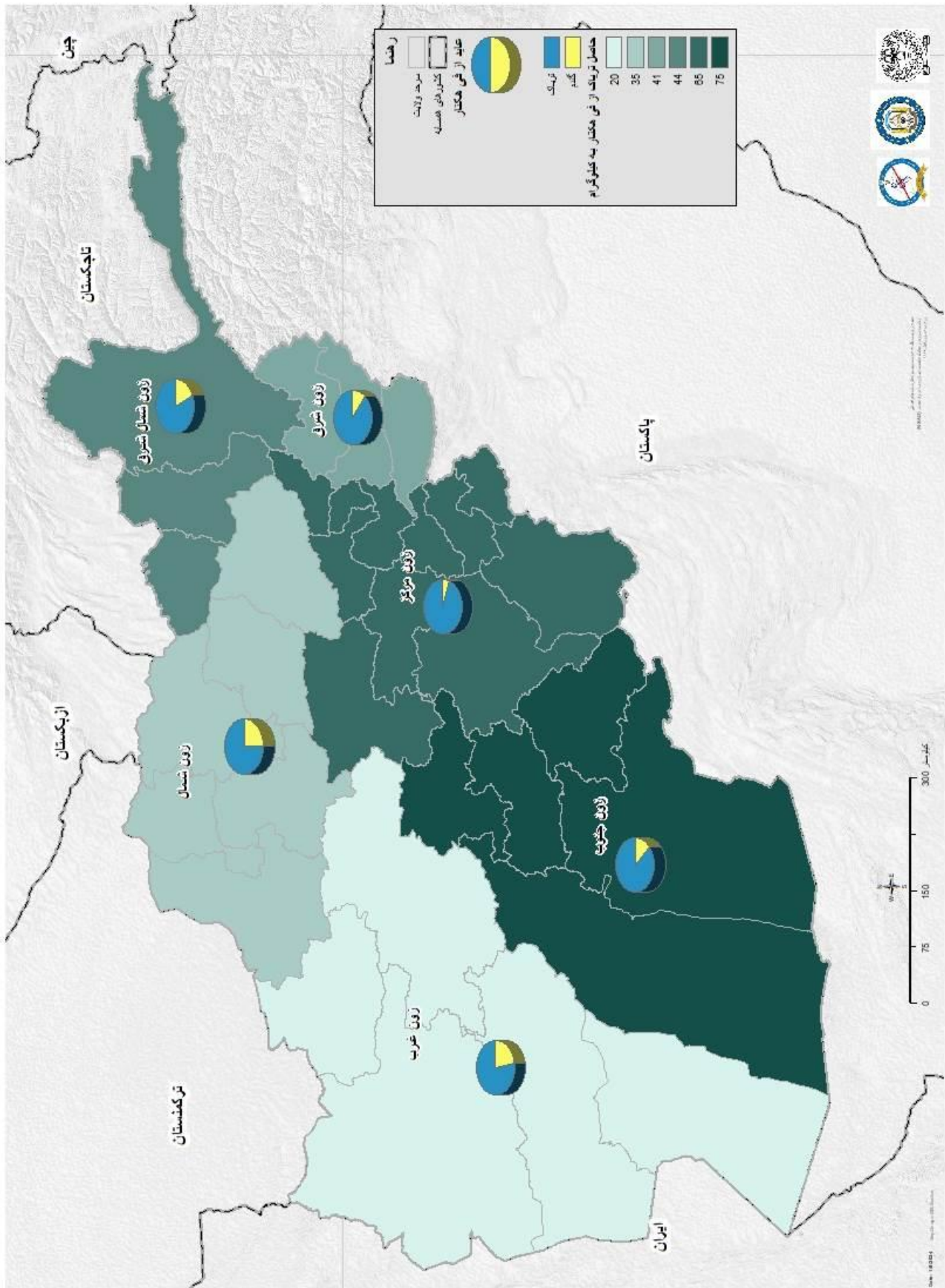
جدول (۷) اوسط حاصل دهی فی هکتار کشت گندم و کوکنار به سطح زون های کشور طی سال ۱۴۰۲ ه.ش

زون	اوسط قیمت فی کیلو گرام تریاک تازه بالای مزرعه به دالر امریکایی	اوسط قیمت فی کیلو گرام گندم به دالر امریکایی	حاصل فی هکتار کشت کوکنار به کیلو گرام	حاصل فی هکتار کشت گندم به کیلو گرام	عاید فی هکتار کشت کوکنار به افغانی	عاید فی هکتار کشت گندم به افغانی
زون مرکز	407	0.35	65	3150	93127	1943998
زون جنوب	280	0.35	75	6650	196602	1543061
زون شرق	450	0.35	41	4550	134517	1355355
زون شمالشرق	209	0.35	44	4550	135512	676291
زون شمال	238	0.35	35	6650	196602	612598
زون غرب	315	0.35	20	4340	128309	462942
اوسط	316	0.35	46.7	4982	147445	1099041

شکل (۱۵) مقایسه عاید فی هکتار کشت کوکنار و کشت گندم به سطح کشور

نقشه (۲) حاصلات فی هکتار کشت گندم و کشت کوکنار به سطح زون های کشور، به کیلو گرام

۴-۳ مالداري

يکي از منابع عايداتي خانواده هاي روستايي افغانستان در پهلو ي زراعت، پرورش حيوانات اهلي مانند گاو، گوسفند و بز مي باشد در کنار آن بعضي از خانواده ها در فارم هاي مرغداری مصروف کار مي باشند.

بخش هاي متذکره يکي ديگر از چشمه هاي عايداتي خانواده ها را تشکيل ميدهد که در مقايسه به عايدات کلي که در جدول (۶) صفحه ۲۷ اين گزارش درج مي باشد، ۹٪ اقتصاد زارعين که کوکنار نمي کارند و ۴٪ اقتصاد زارعين که کوکنار مي کارند وابسته مالداري است. فيصدي نگهداري و پرورش حيوانات اهلي خانواده هاي روستايي در شکل ذيل نشان داده شده است.

شکل (۱۶) فيصدي ارقام بخش مالداري

در اين بخش ۵۶٪ را پرورش گوسفند و بُز، ۳۳٪ را مرغداری و ۱۱٪ را گاو داري احتوا مي نمايد. البته در اين بخش خانواده هاي روستايي افغانستان به نسبت خشکسالي ها و يا هم به نسبت افزايش نفوس و ساخت و ساز منازل مسکوني چراگاه هاي خویش را شايد از دست داده باشند. اگر از طريق نهاد هاي مربوطه در راس وزارت محترم زراعت، آبياري و مالداري مبنی بر حفظ چراگاه ها تصاميم اتخاذ گردد، يک گام مثبت در جهت تقويه اقتصاد خانواده هاي روستايي افغانستان در زمينه رشد مالداري خواهد بود.

به تحليل ما منازل مسکوني بايد در ساحتي اعمار گردد که در آن ساحات کمتر زمينه رشد گياهان ميسر باشد. و يا به عبارت بهتر منازل مسکوني در جاهايي اعمار گردد که ساحات زراعتي و چراگاه ها نباشد. اگر به اين نکته توجه صورت نگیرد، با افزايش نفوس و اعمار منازل مسکوني در ساحات زراعتي و چراگاه ها، سکتور زراعت و مالداري افغانستان متضرر مي گردد.

پیشنهادات

دهاقین قریه جات افغانستان در مجموع ۱۸۰۶ پیشنهاد در مورد بهبود زندگی شان ارائه نموده اند که از آن جمله توزیع تخم های اصلاح شده، کود کیمیاوی و واکسین حیوانات در صدر پیشنهادات شان قرار دارد. به تعقیب آن اعمار مکاتب و مدارس، کشت زعفران، هنگ و غرس نهال های اصلاح شده، ایجاد زمینه کار برای مردم، اعمار بند ها، کانال ها و سرد خانه ها، سرک ها و پل ها از جمله پیشنهادات بنیادی است که دهاقین از حکومت نموده اند.

جدول (۸) پیشنهادات دهاقین قریه جات افغانستان

فیصدی	تعداد پیشنهادات	موضوع پیشنهادات
48%	865	برای ما تخم های اصلاح شده، کود کیمیاوی و واکسین حیوانات کمک گردد
14%	249	برای ما مکتب و مدرسه اعما گردد
13%	230	حکومت در کشت زعفران، هنگ و غرس نهال های اصلاح شده برای مردم کمک نماید
8%	147	حکومت باید زمینه کار را برای مردم مساعد سازد
6%	100	حکومت برای ما در اعمار بند ها و کانال های آب زراعتی و حفر چاه های آب آشامیدنی و اعمار سردخانه ها کمک نماید
5%	87	حکومت برای ما سرک ها و پل ها اعمار نماید
2.4%	43	حکومت برای ما کلینیک اعمار نماید
2.2%	39	توزیع کمک های نقدی برای مردم صورت گیرد
1.6%	28	حکومت برای مردم بند های برق و دیوار های استنادی اعمار نماید
1%	17	حکومت در مورد ماشینیزه نمودن زراعت، وسایل تکنیکی زراعتی برای ما کمک نماید
0.1%	1	حکومت از طریق فعال سازی فابریکه ها مثلاً فابریکه نساجی گلپهار برای مردم زمینه کار را فراهم نماید
100%	1806	مجموع

نتیجه گیری

کشت کوکنار

- ✓ در سال ۱۴۰۲ ه.ش تخمیناً به سطح افغانستان در ۱۴۷۱۲ هکتار زمین کشت کوکنار صورت گرفته است که در مقایسه به گزارش تأیید ناشده سال ۱۴۰۱ ه.ش دفتر مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل (UNODC) کشت کوکنار ۹۴٪ در این سال کاهش یافته است.
- ✓ از مجموع کشت کوکنار سال ۱۴۰۲ به اندازه ۱۲۰۰۰ هکتار زمین محو گردیده است به این اساس زارعین صرف از ۲۷۱۲ هکتار کشت شان حاصل گرفته اند. اگر حاصل فی هکتار زمین ۴۶٫۷ کیلو گرام تریاک محاسبه گردد، تولید تریاک کشور در سال جاری (۱۲۶٫۷) متریک تن تخمین می گردد که ارزش مجموعی آن به اساس اوسط قیمت های سال ۱۴۰۲ از ماه (حمل تا عقرب) که ۳۷۵ دالر می باشد، بالغ به (۴۷۴۹۳۹۰۰) دالر امریکایی می گردد.
- ✓ همچنان گزارش های موثق وجود دادر که طی ربع اول و دوم سال جاری به میزان (۳۱۷۰٫۸) تن انواع مواد مخدر به سطح افغانستان توسط پولیس کشف و ضبط گردیده است که در این میان ده ها تن تریاک و مواد مشتق شده از تریاک مثلاً: هیروئین و شیشه شامل می باشد.
- ✓ سطح تولید تریاک در سال جاری نسبت به سال های گذشته بسیار کاهش نموده است. طوریکه در سال ۲۰۱۷ میلادی تولید تریاک افغانستان به (۹۰۰۰) متریک تن رسیده بود، به این اساس تولید تریاک در سال ۱۴۰۲ به اندازه (۹۸٫۶٪) کاهش را نشان می دهد.
- ✓ عامل نخست کشت کوکنار به منظور کسب مفاد بیشتر کوکنار نسبت به نباتات مشروع، عامل دوم آن فقر و تنگدستی بوده که زارعین به منظور تهیه ضروریات اولیه خانواده های شان کوکنار می کارند.
- ✓ زارعین ۹۵٪ از عواید تریاک را در تأمین ضروریات اولیه زندگی شان (غذا، مصارف صحی، مصارف تعلیمی و پرداخت قرضه ها) به مصرف میرسانند.
- ✓ عامل کشت نکردن کوکنار بیشتر پابندی به احکام شریعت اسلامی و اطاعت از فرمان امیر المومنین حفظه الله می باشد. همچنان اضرار اجتماعی تریاک، کمبود آب و زمین عوامل دیگری است که به خاطر آن زارعین از کشت کوکنار دست بردار شده اند.
- ✓ ۷۱٪ مردم از تطبیق برنامه های آگاهی دهی از اضرار مواد مخدر یاد آوری نموده اند که بیشترین نقش را در این راستا ملا امامان مساجد داشته اند.

اعتیاد به مواد مخدر

- ✓ در بین معتادین مواد مخدر استفاده کنندگان چرس در صدر جدول قرار دارند که این آمار تأیید کننده نتیجه "سروی رضایت مردم از عملکرد پولیس" به ارتباط معتادین مواد مخدر که طی سال ۱۴۰۱ ه.ش در کابل انجام یافته بود نیز می باشد.
- ✓ نظر به ارقام این سروی وضعیت صحی معتادین مواد مخدر بیشتر خراب و متوسط توصیف شده است و یک تعداد اندکی در حد ۵٪ با وضعیت صحی نا مناسب به دور از فامیل سپری می نمایند.

- ✓ عوامل اعتیاد به مواد مخدر: در کنار دسترسی آسان به مواد مخدر بیکاری نیز به عنوان یک مسئله اجتماعی زمینه را برای انحرافات اجتماعی به ویژه اعتیاد فراهم می سازد. همچنان فقر، اختلالات روحی و روانی، احساس حقارت، اضطراب و تشویش ها، شکست و ناکامی ها در جمله عوامل اجتماعی اعتیاد به مواد مخدر شمرده می شود.
- ✓ نفاق و ناسازگاری در محیط خانواده، سطح پائین سواد والدین، خانواده های بی سرپرست، والدین سهل انگار و عدم موجودیت ارتباطات دوستانه و صمیمانه میان والدین و فرزندان از جمله عوامل خانوادگی اعتیاد، همچنان محیط و دوستان نامناسب از جمله عوامل محیطی اعتیاد به مواد مخدر می باشد.

مسائل اجتماعی

- ✓ به اساس ارقام به دست آمده اکثریت مطلق باشندگان روستاهای کشور متحدانه در کنار هم زیست می نمایند و تقریباً همه مردم از وضعیت امنیتی موجود اظهار رضایت نموده اند.
- ✓ متأسفانه ۲۴٪ باشندگان قریه جات کشور فقیر اند و جوانان که قریه جات را ترک نموده اند نیز بیشتر ریشه در فقر دارد.
- ✓ در مجموع نفوس قریه جات را ۲٪ زنان بیوه و ۵٪ یتیمان تشکیل می دهند.
- ✓ در بخش صحتی در ۲۵٪ از قریه جات مراکز صحتی فعال است. در بخش آموزشی تعداد کثیری از اطفال جامعه دسترسی به مکاتب و مدارس ندارند.

مسائل اقتصادی

- ✓ اوسط مزد روزانه در بخش خیشاوه مزارع کوکنار ۴۱۴ افغانی و در بخش بیشتر زدن و جمع آوری حاصلات کوکنار ۵۰۱ افغانی میباشد، در حالیکه اوسط مزد روزانه در بخش زراعتی به غیر از کوکنار ۲۶۳ افغانی، و در بخش غیر زراعتی (ساختمانی و اعمار سرک ها) ۳۸۹ افغانی می باشد.
- ✓ دیده میشود که مزد روزانه بخش کوکنار به مراتب بلندتر از مزدکارهای مشروع و قانونی می باشد، این مسئله خود سبب تشویق دوباره مردم به کشت کوکنار می گردد.
- ✓ از جانب دیگر عاید سرانه خانواده های که کوکنار کشت می کنند نیز در مقایسه به عاید سرانه خانواده های که کوکنار کشت نمی نمایند تفوق دارد، به این مفهوم که عاید فی نفر از اعضای فامیل زارعین دسته اول ۱۵۱ افغانی و عاید فی نفر از اعضای فامیل زارعین دسته دوم ۵۸ افغانی در یک روز می باشد.
- ✓ در بخش کمک های اقتصادی برای دهاقین، صرف ۲۴٪ ارقام نشان می دهد که زارعین از این کمک ها مستفید شده اند، بنا بر این رقم بسنده نمی باشد.
- ✓ در پهلوی مقایسه های که در فوق انجام شد، نکته دیگر این است که از لحاظ حاصلات و عواید فی هکتار کشت کوکنار و گندم نیز تفاوت عمده بین حاصل گندم و کوکنار موجود است؛ طوریکه اوسط عاید فی هکتار کشت کوکنار ۷،۵ برابر اوسط عاید فی هکتار کشت گندم می باشد. در حقیقت این عامل دیگری است که دهاقین کشت کوکنار را بر کشت گندم ترجیح می دهند.
- ✓ دهاقین قریه جات کشور در پهلوی شغل زراعتی و باغداری، به مالدارانی نیز مصروف هستند که یک بخش از ضروریات اولیه خانواده ها از این طریق مرفوع میگردد. البته قابل ذکر است که اقتصاد زارعین که کوکنار نمی کارند نسبت به اقتصاد زارعین که کوکنار کشت می نمایند کمتر وابسته به مالدارانی می باشد، در حالیکه اقتصاد خانواده های که کوکنار نمی کارند بیشتر به مالدارانی و محصولات آن وابسته است.

امارت اسلامی افغانستان وزارت امور داخله معینیت مبارزه علیه مواد مخدر معاونیت ملکی ریاست سروی و تحلیل مواد مخدر

رشوت دهنده و گیرنده مجرم اند

د نشه یی توکو تولید، استعمال او راډه ورکړه منع ده
سرغړوونکي به د شریعت له مخې محکمه گڼی.

قرآن قانون ما است

د افغانستان اسلامي امارت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
وَعَلِّمْنَا لِقَاءَكَ تَقْوَةً هٗ رِیَاضَةً لِّسَانِنَا
وَالْحَقِّقْنَا لِقَاءَكَ تَقْوَةً هٗ رِیَاضَةً لِّسَانِنَا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
وَعَلِّمْنَا لِقَاءَكَ تَقْوَةً هٗ رِیَاضَةً لِّسَانِنَا
وَالْحَقِّقْنَا لِقَاءَكَ تَقْوَةً هٗ رِیَاضَةً لِّسَانِنَا

اسلامي امارت په هېواد کې
د نشه یی توکو وختیږه کول نه اړمن دی

د نشه یی توکو پر وړاندې ده
د نشه یی توکو پر وړاندې ده

کل مسکرم خمر وکل مسکرم حرام
لږه هرسنه کوونکي څیرکه د تباري او هرسنه کوونکي څیره راډي